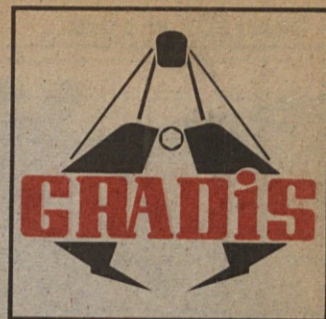

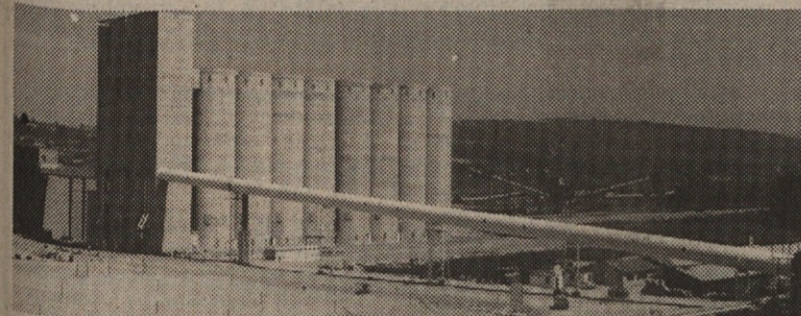
GRADISOV VESTNIK

Leto XXIX

Ljubljana, 15. september 1987

Številka 352

60.000-tonski silos za žito v Luki Koper je prav gotovo mojstrstvo zase.

Zgradili smo še en objekt v Luki Koper

Silos za žito že obratuje

V koprskem pristanišču so prejšnji mesec predali v poskusno obratovanje žitni silos, ki so ga delavci našega tozda GE Koper gradili dobri dve leti in ki je s 60.000 tonami skladiščnega prostora največji objekt te vrste na naši obali in drugi največji nasplah. Prvi tovor, 26.000 sojinega zdroba, je iz ZDA pripeljala ladja Gospić.

Silos je grajen na nenosilnih tleh, tako da v celoti stoji na pilotih, ki so zabiti do 30 metrov v morsko dno. Strojnica silosa je visoka 64 metrov, silos, ki ima 24 celic, pa 45 metrov. Ob silosu so naši delavci zgradili še 180 metrov obale, nakladalno in razkladalno postajo, 1800 metrov nasipov za železniške tire in še nekaj manjših objektov. Silos je v celoti računalniško voden.

Silos predstavlja veliko pridobitev za Luko Koper, saj bo postal zanimiv tudi za naše izvoznike in za tranzitni promet žita za Avstrijo, Madžarsko in Češkoslovaško, prav

tako pa bo prišel prav tudi pri organiziranju republiških blagovnih rezerv.

Silos za žito bo koprskemu pristanišču omogočil bistveno povečanje pretovora te vrste blaga, kar se bo precej poznalo tudi v povečanju letne količine pretovora.

Kljub temu, da je silos že zgrajen, pa je Gradis še naprej prisoten v Luki Koper. Dela se na halah za bombaž in terminalu za rastlinsko olje. S tem je kontinuiteta našega sodelovanja z Luko Koper ohranjena.

C. P.

Pridružili smo se akciji za pomoč prizadetim

Gradis podaril milijon

Kljub težkim časom se je veliko število delovnih organizacij in posameznikov odzvalo človekoljubni akciji ljubljanske televizije in Rdečega križa Slovenije in s katero naj bi zbrali denar za prizadete v poletnih ujmah. Akcija je bila speljana v sobotni oddaji Poletna noč, 5. septembra.

Še enkrat se je pokazalo, da smo tudi v težkih, negotovih in vznemirljivih časih enotni in pripravljeni pomagati drug drugemu. Že pred pričetkom Poletne noči so posamezniki in organizacije združenega dela prispevali 25 milijonov dinar-

jev, ta znesek pa je med oddajo bliskovito naraščal in se je na koncu zbral kar zajeten kupček denarja – več kot 70 milijonov dinarjev, ki bo razdeljen družinam na Štajerskem in v Pomurju, ki so utrpeli največjo škodo v poletnih ujmah.

Akciji se je pridružil tudi Gradis, ki je prizadetim podaril milijon dinarjev (sto starih milijonov), kar je predstavljalo, glede na druge delovne organizacije, enega največjih zneskov, rekorder v akciji pa je bil trboveljski Rek s trinajstimi milijoni dinarjev.

C. Pavlin

Dve največji mariborski gradbišči

Hitra cesta pred rokom, postaja zamuja

»Če bo takšno vreme vsaj še do sredine oktobra, za letos z mariborsko hitro cesto ne bo težav. Tudi denar za zdaj je,« je med ogledom del (8. septembra) na tretji etapi hitre ceste skozi Maribor povedal Vladimir Breščak, ki s strani republiške skupnosti za ceste koordinira in nadzoruje gradnjo.

Vreme je izvajalcem del, našemu tozdu GE Nizke gradnje Maribor in Slovenija ceste-Tehnika-Obnova zelo naklonjeno, tako da so v sedanji fazi gradnje celo malo pred rokom. Glavni letošnji objekt, nadvoz nad Šentiljsko cesto pod Meljskim Dolom, bo zgrajen do letošnjega decembra. Celotna dela, 4726 metrov dolge tretje etape hitre ceste z vsemi spremljevalnimi objekti, pa naj bi bila končana pred glavno turistično sezono leta 1989.

Kljub temu, da sama hitra cesta ni dolga, bo precej spremenila podobo Maribora, saj so dovozne ceste na hitro cesto dolge nekaj manj kot 3000 metrov, premakniti bo treba skoraj milijon kubičnih metrov zemlje, zgraditi 1175 metrov pilot-

nih sten, 890 metrov armiranih zidov in 400 metrov utrjene zemljine. Nad cesto, ki bo večinoma delom speljana po nasipu, bodo speljani trije nadvozi, en podhod in en viadukt, pod njo pa dva podvoza. Treba bo regulirati tudi Počehovski potok v dolžini dveh kilometrov.

Delavci SCT gradijo odseka A in B (samo hitro cesto), delavci Gradisa pa odsek C (lokalne ceste, nadvoze in podvoze).

Končno pa so se začela tudi dela na avtobusni postaji. Zamuda je sicer velika, vendar izvajalci zatrjujejo, da bo postaja zgrajena v pogodbenem roku – do 29. novembra, prihodnje leto. Dve tretjini del bo opravil naš TOZD GE Maribor, eno tretjino pa Stavbar.

C. Pavlin

Delo na tretji etapi hitre ceste skozi Maribor dobro napreduje.

19. srečanje gradbenikov Jugoslavije

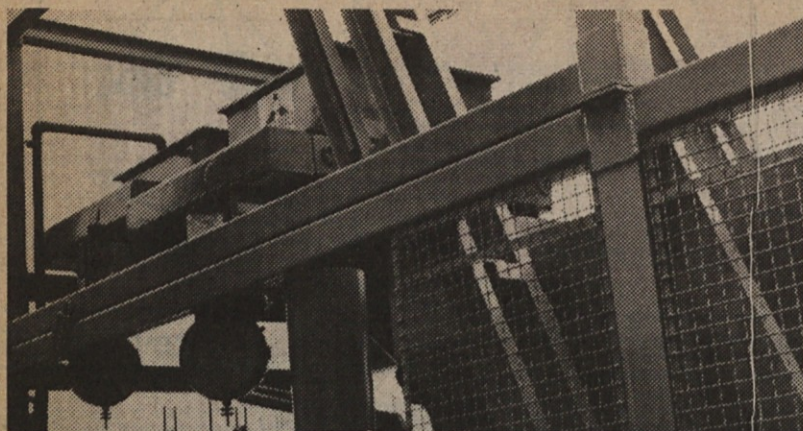
2. in 3. oktobra v Sarajevu

Tradicionalno srečanje gradbenikov Jugoslavije, letošnje bo že 19., bo v Sarajevu, in sicer 2. in 3. oktobra. Srečanja se bodo udeležile ekipe, ki so zmagale na 13. proizvodnem tekmovanju gradbenih delavcev Slovenije, ki je bilo 6. junija na Otiškem vrhu pri Dravogradu.

Gradis bo na zveznem srečanju imel dve ekipo in to zidarje in žerjavovodje, po eno ekipo pa Konstruktor (tesarje), Stavbar (železokrivce) in Ingrad (odrarje).

Zvezno srečanje gradbenikov nima le tekmovalnega značaja v proizvodnih poklicih, temveč se na seji zveznega odbora gradbenikov vsakokrat obdelata ena izmed tem, ki sodijo na področje delovanja gradbeniškega sindikata. Letošnja tema zajema obveščanje v gradbenih delovnih organizacijah. V pripravi slovenske analize je svoje prispeval tudi Gradis, saj ima najbogatejše izkušnje na področju obveščanja v slovenskem gradbeništvu.

C. P.

Ni kaj razveseljiv ni bil podatek, da je med 16 zgubaši tudi Gradisov tozd Kovinski obrati Ljubljana, ki bo moral skrbno pripraviti sanacijski program za izboljšanje obstoječega stanja.

S seje IO republiškega odbora sindikatov gradbenikov

Izgube naraščajo

Zadnje dni avgusta se je ponovno sestal izvršni odbor Republiškega odbora sindikata delavcev gradbeništva in razpravljal predvsem o rezultatih poslovanja delovnih organizacij. Iz pregleda, ki ga je za sestanek pripravila strokovna služba pri Splošnem združenju gradbeništva in industrije gradbenega materiala Slovenije, je razvidno, da kljub pomanjkljivim podatkom kaže na kritično stanje v gradbeništvu.

Celotni prihodek	212
Dohodek	222
Čisti dohodek	210
Del ČD za akumulacijo	117
Povprečno štev. zap.	102
Neto OD na delavca	217

delež visokih gradenj 42 odstotkov, IGM 37 odstotkov, zaključna in obrtniška dela 2 odstotka ter ostale dejavnosti 19 odstotkov.

Prav zaradi takšnih rezultatov je bil po dolgotrajni razpravi sprejet sklep, da je potrebno obiskati vse zgubaše in da je nujna poglobljena analiza obstoječega stanja.

Istočasno je bila dana tudi pobuda, da je v okviru sanacijskih programov nujno potrebno aktivirati tudi občinske odbore gradbeništva, ki naj bi odigrali pomembnejšo vlogo v tej krizni situaciji za gradbeništvo v celoti.

V nadaljevanju se je bilo govora tudi o spremembah zakona o združenem delu ter realizaciji plana aktivnosti republiškega odbora, ki pa je izzvenelo bolj v prazno, predvsem zaradi pomembnosti in široke razprave ob prvi točki dnevnega reda.

M. K.

— Ali pri vas štrajkatel?
— Ne. Saj vidiš, da delamo kot običajno ...

11. redna seja delavskega sveta DO

O referendumu, poslovanju in tujini

Na začetku 11. redne seje delavskega sveta delovne organizacije, ki je bila 27. avgusta v prostorih Skupšnih služb Gradisa, so delegati ugotovili, da so sklepi 10. seje izvršeni ali v izvrševanju, le analiza ekonomske upravičenosti prehoda na 40-urni delovnik ni bila opravljena v predvidenem roku, ker nekateri tozdi še niso poslali poročil. Tako bo Analitsko planska služba naredila to analizo po 15. septembru. Na 12. sejo pa so preložili predvideno razpravo o sanacijskem programu DE Kuwait.

Zatem so ugotovili veljavnost sprejema gospodarskega načrta delovne organizacije, ter SaS o združevanju sredstev za razširitev materialne osnove dela tozda SPO Ljubljana za letošnje leto.

Naslednja točka dnevnega reda je bilo poročilo o rezultatih poslovanja GIP Gradis v prvem polletju 1987. leta. (Obširnejše poročilo o poslovanju je bilo objavljeno v avgustovski številki Gradisovega vestnika). Omenimo naj le podatek, da še prehaja delitveno razmerje v korist osebnega dohodka in na škodo dohodka, ta trend pa bo potrebno v bodoče zaustaviti.

Delegati delavskega sveta so zatem obravnavali in sprejeli predlog sprememb SaS o skupnih osnovah in merilih za ugotavljanje in razporejanje dohod-

ka in čistega dohodka ter za delitev sredstev za osebne dohodke delavcev v GIP Gradis, ki ga moramo uskladiti s širšimi družbenimi akti.

Prav tako so obravnavali in sprejeli predlog SaS o skupni porabi ter za sprejetje obeh samoupravnih sporazumov določili datum referenduma — 14. in 15. septembra. Glasovanje bo v posameznih tozdih vodila volilna komisija, tozdi pa morajo tudi določiti podpisnike samoupravnih sporazumov.

V razpravi o tujini so delegati delavskega sveta razpravljali o ekonomski upravičenosti transporta mehanizacije iz tujine ter sprejeli sklep o likvidaciji mešanega podjetja Gradis Ltd, Nigerija.

M. M.

2. izredna seja odbora za načrtovanje in delitev dohodka

Uspešna uskladitev pripomb

20. avgusta je v prostorih DSSS potekala skupna seja odbora za načrtovanje in razporejanje dohodka in komisije za izvedbo in spremljanje uresničevanja SaS o skupnih osnovah in merilih za ugotavljanje in razporejanje dohodka v GIP Gradis. V celoti je bila posvečena oblikovanju predloga sprememb SaS o delitvi dohodka, čistega dohodka in osebnih dohodkov in SaS o skupni porabi. V odsotnosti predsednika odbora za načrtovanje Željka Petrovarja pa je sejo vodil njegov namestnik Janko Akerman.

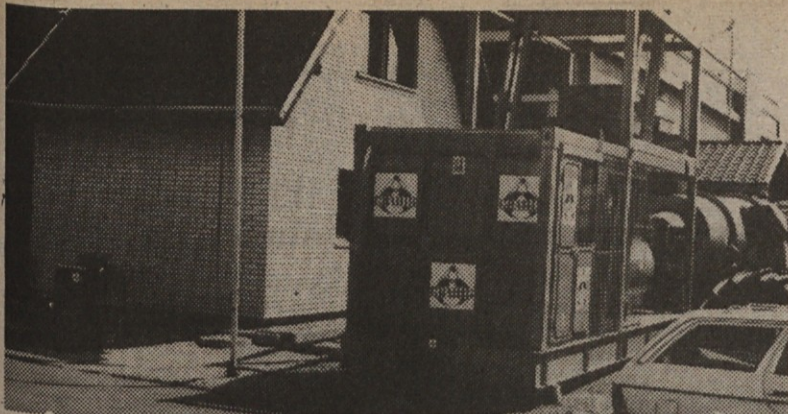
V uvodnih besedah je podpredsednik KPO Karl Schwarzbartl delegat odbora in komisije seznanil z delom skupine, ki je usklajevala pripombe na osnutek sprememb SaS o delitvi dohodka. Njeno delo so otežili nekateri tozdi, ki svojih pripomb niso poslali do dogovorjenega roka, to je 14. avgusta in to kljub temu, da je odbor za načrtovanje na prejšnji seji zaradi kratkega časa, ki je na razpolago do roka uskladitve SaS o delitvi dohodka z družbenim dogovorom, zaprosil tozde, da naj se roka natančno držijo. Tako so bili odgovori na zapoznele pripombe, podane v ustni obliki na skupni seji. Pripombe 11 tozdov pa je obrazložila Jožica Bratož iz Službe pravne pomoči, ki je tudi podala predlog sprememb.

O predlogu Raziskovalne enote o načinih nagrajevanja ustvarjalnega dela so se delegati dogovorili, da ne sodi v krog najnujnejših sprememb SaS o delitvi in bodo o njem razpravljali kasneje.

Odbor in komisija sta ugotovila, da so obravnavali vse pripombe in da je besedilo samoupravnega sporazuma o delitvi usklajeno. Tako so verificirano besedilo SaS dali kot predlog v sprejem delavskemu svetu delovne organizacije.

Delegati so prav tako obravnavali vse pripombe na osnutek sprememb SaS o uporabi sredstev skupne porabe — največ razprav je bilo o sredstvih za regrese in o pokrivanju stroškov počitniških domov — in usklajeno besedilo SaS kot predlogi dali v sprejem delavskemu svetu.

Kljub zapoznelim pripombam in kljub izredno kratkemu času, ki je bil na razpolago za izdelavo in usklajevanje pripomb, so strokovne službe, odbor za načrtovanje in razporejanje dohodka, komisija za izvedbo in spremljanje uresničevanja SaS ter skupina, ki je usklajevala pripombe, opravili svoje delo zelo kvalitetno in s tem omogočili, da bosta samoupravna sporazuma sprejeta pravočasno, kot to zahtevajo družbene usmeritve. M. M.

Gradisov razstavni prostor na Zagrebškem velesejmu.

Jesenski Zagrebški velesejem

Ponovno veliko zanimanje

September je prav gotovo najbolj sejmsko obarvan mesec v letu. Ne samo zaradi jesenskega mednarodnega Zagrebškega velesejma, temveč je tudi drugje v svetu kar lepo število sejmskih prireditev.

Čeprav je bil v zadnjih nekaj letih opazen osip tako domačih kot tudi tujih razstavljalcev, kaže, da bo letošnje povsem drugače. Sejmska dejavnost je ponovno v porastu. Vsaj tako napovedujejo organizatorji, kako pa bo v resnici, bomo videli na mestu samem.

Gradisov razstavni prostor bo tudi tokrat poln. Prikazali bomo tudi nekaj novosti, med katerimi bo

verjetno največ zanimanja za linije za briketiranje. Seveda bomo poleg novosti prikazali tudi naš standardni asfaltni in betonski program s finišerjem in betonarko na čelu.

Prepričani smo, da bo tudi tokrat veliko zanimanja za našo montažno hišo, ki nam istočasno služi tudi kot poslovni prostor. Več o sami prireditvi in poslovnih uspehih v prihodnji številki.

M. K.

Predstavitev našega projekta v tujini

Ledena dvorana v Parizu

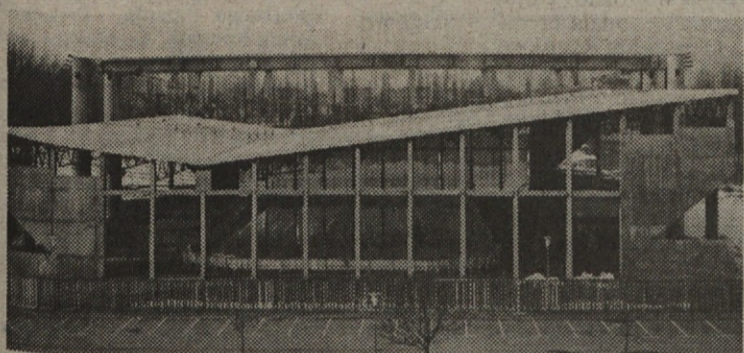
Nenavadna strešna konstrukcija ledene dvorane v Mariboru po zamisli našega, že tudi v svetu znanega in priznanega projektanta, prof. Vukašina Ačanskega, je doživela še eno »postavitev«.

Po udeležbi na kongresu konstrukterjev Jugoslavije in na razstavi Rast Yu Rijeka bo predstavljena tudi na Bledu, kjer se zberejo slovenski konstrukterji, kot tudi na razstavi v Mariboru v okviru inovacijskih dosežkov.

Seveda je najbolj odmevna postavitev na razstavi v Parizu, o kateri bomo več zapisali po zaključku razstave, ko bodo znani tudi zunanji odmevi na ta nevsakdanji projekt.

Razstavo so skrbno pripravili v mariborskem projektivnem biroju (ing. Andrej Halas), skupaj z informativno-propagandnim oddelkom Gradisa.

M. K.

Projekt in konstrukcijsko rešitev (glavno nosilno konstrukcijo strehe sestavljata dva izven prereza prednapeta nosilca) ledene dvorane v Mariboru smo predstavili tudi na razstavi v Parizu.

Gostje iz kombinata »Bobruiskdrev« in »Gomeljskdrev« so v Gradis prišli s predstavniki Slovenijalesa. V razgovoru na Inženiringu in Kovinskih obratih Ljubljana so se zanimali predvsem za stiskalnice za brikete.

Ali bo prišlo do sodelovanja?

Na obisku ruska delegacija

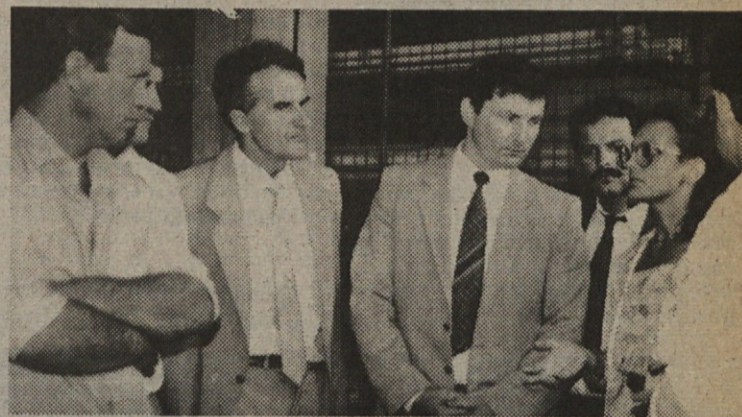
Kot smo že poročali v julijski številki našega glasila, smo bili v sklopu Slovenijalesa iz Ljubljane v mesecu maju tudi na razstavi Strojindustrija SZ v Moskvi, kjer so bili prek predstavnikov navezani stiki o možnem medsebojnem sodelovanju na raznih področjih dela.

Rezultati razgovorov in posredovanj so bili dokaj uspešni, saj je bila že v mesecu avgustu ruska delegacija na obisku v Ljubljani. Ker ima sedaj tudi Gradis nekaj strojev, zanimivih za lesno industrijo (linije za briketiranje lesnih ostankov), je del svojega obiska v Ljubljani delegacija preživela tudi v Gradisu.

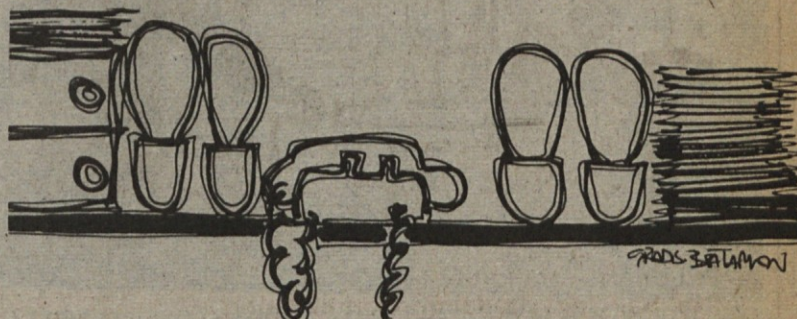
Najprej je bila predstavljena delovna organizacija v celoti, nato pa še ljubljanski Kovinski obrati. Po predstavitvi video kasete o briketiranju, so si gosti z zanimanjem ogledali tudi delovanje stiskalnice za izdelavo briketov.

Generalna direktorja obeh kombinatov »Bobruiskdrev« in »Gomeljskdrev« sta bila zelo zadovoljna s prikazom briketiranja, tako da je bila nakazana možnost nadaljnje sodelovanja.

M. K.

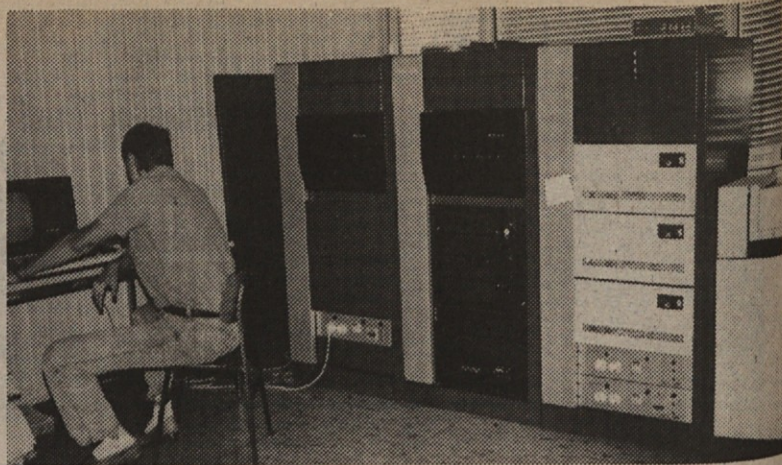
Generalna direktorja obeh kombinatov Taranov in Antonov sta si skupaj z inženirji dobro ogledala delovanje stiskalnice za brikete in nato vprašanj ni zmanjkalo.

— Veš, saj ni bilo niti tako slabo preživeti dopust v pisarni ...

Ob nakupu Partnerjev je bilo potrebno preizkusiti njihovo delovanje.

Centralni računalnik Delta 4850. Ob terminalu Paka 3000 pa je delavec AOP Janez Grobelšek.

V kratkem bomo zamenjali računalniški sistem Iskra Delta 4850 z novejšim – Gemini 600

Kmalu tudi računalniška povezava med Gradisovimi tozdi

V mesecu septembru bodo avgustovski osebni dohodki v Gradisu prvič obračunani na novem računalniku Delta 4850. Ta Iskrin računalniški sistem smo dobili konec lanskega decembra, instaliran pa je bil v začetku februarja letos. To kaže, da kljub predvidenemu 2-letnem obdobju, ko naj bi vzporedno delala nov in star Facom sistem, ta zamenjava poteka zelo hitro.

O novem velikem računalniku je direktor službe za AOP, Marjan Jerič, povedal: »Nakup računalniškega sistema Delta 4850 se je pokazal za dobro odločitev že v tem kratkem času. Osnovno izhodišče pri izbiri računalniške opreme je bila, da zadovoljimo potrebe po obdelavi podatkov na novem računalniku v obsegu, kot je bilo to na Facomu. Zaradi možnosti modularne izgradnje in postopnega financiranja, smo se odločili za konfiguracijo, ki naj bi v 1. fazi pokrila naše potrebe, kasneje pa bi jo nadgrajevali z razvojem programske podpore glede na stopnjo razvoja v naslednjem obdobju.

Zatem, ko smo ta računalniški sistem že dobili, je Iskra delta pričela proizvajati nov sistem, Gemini 600, zasnovan po zadnjih dosežkih tehnologije, z najsoodobnejšo zasnovo procesiranja.

Ker so obstajale izjemno ugodne možnosti za zamenjavo s sistemom Delta 4850, smo se odločili za menjavo. Tako bomo za zelo ugodno ceno (doplačilo 110 milijonov din), lahko direktno zamenjali sistem. S tem se tudi garancija podaljša za eno leto, to pa pomeni, da za ta čas odpadejo stroški vzdrževanja, to je predvidoma 20 milijonov dinarjev.

Tako bomo čez 3 mesece dobili dva hitrejša računalniška sistema (2 procesorja delta 4860 oziroma Vax 850) in še sistem Delta 800, ki služi za kontrolo delovanja teh procesorjev in tudi usmerja uporabnike. Zagotovljena je tudi večja varnost sistema, saj ob okvari enega dela v celoti prevzame drugi procesor.

Gemini 600 ima tudi več priključnih mest — od 64 do največ 112,

Delta 4850 jih ima le 16, največ do 40. Posebna značilnost in ugodnost pa je isti operacijski sistem, kar pomeni, da programi in software za računalnik Delta 4850 brez najmanjših korektur tečejo tudi na Geminiju.

Trenutno potekajo aktivnosti za pridobitev potrebnih PTT linij do posameznih tozdov ter povezav prek sistema Jupak (Jugoslovanski sistem za prenos podatkov), aktivni pa smo tudi pri izdelavi elaborata računalniškega omrežja (modemi, multipleksorji, terminali).

Že v kratkem pričakujemo priključek GE Maribor in tozda LIO iz Škofje Loke na osrednji računalnik. Oba Tozda sta že marca dobila sisteme Triglav Iskre-Delte. Računamo, da bomo pozvani z ostalimi tozdi najkasneje v začetku prihodnjega leta, kar je odvisno od pridobitve telefonskih linij in pritoka finančnih sredstev.

V novem računalniškem sistemu je kadrovska evidenca tesno povezana z obračunom osebnih dohodkov. Pri sistemu Facom so bile to ločene zadeve, zato je bilo pri prehodu na Deltin sistem potrebnih precej korekcij podatkov — ti so bili pogosto zastareli in netočni.

V naslednjem letu bomo na računalniku Iskre-Delte pričeli z obdelavo glavne knjige, saldakov in materialnega poslovanja. V tem obdobju naj bi se po naših predvidevanjih v tozdi usposobili za obdelavo materialnega poslovanja in obračuna osebnih dohodkov. Sistem Facom pa bo potreben za specifične obdelave, predvsem za Strojno prometni obrat in za osnovna sredstva.

Povsem gotovo je, da je terminski plan, ki smo si ga zastavili, ena stvar,

uresničevanje tega pa druga, odvisno od števila in kvalitete kadrov v AOP. V zadnjem času namreč opazimo, da se kaže tendenca upadanja števila in strokovnosti zaposlenih v naši službi.

Na tozdih ne predvidevamo strokovnega računalniškega kadra, ker bomo poskušali bolj strokovne računalniške operacije pokrivati iz enega mesta. Z računalniškimi terminali naj bi delali delavci, ki že sedaj opravljajo naloge s finančnega in materialnega področja. Njihova inštruktura pa bo potekala v dveh smereh — spoznavanje računalniškega sistema in informatike ter spoznavanje računalniških aplikacij (uporabniških paketov) po posameznih področjih.

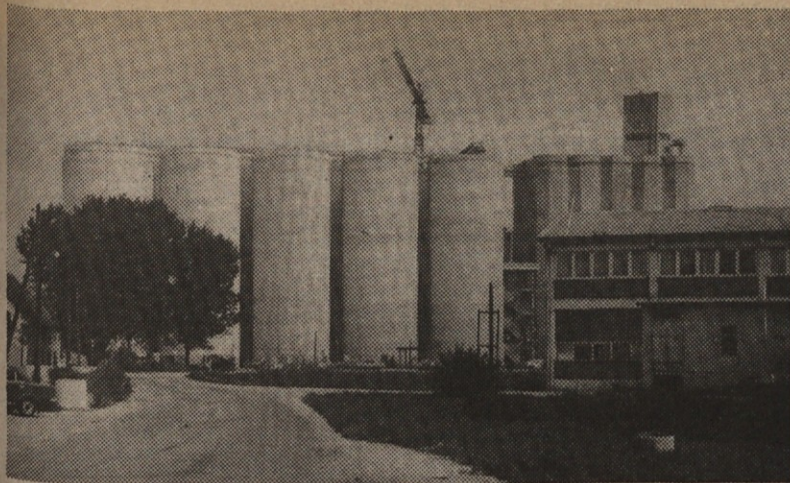
Delovna skupnost skupnih služb je za svoje potrebe kupila več osebnih računalnikov Partner, njihov proizvajalec je prav tako Iskra-Delta. Nadomestili bodo dotrajane pisalne stroje, omogočili pa bodo hitrejšo in kvalitetnejšo obdelavo tekstov.

Zanje smo se odločili, ker je njihova cena skupaj s tiskalnikom praktično enaka ceni novega sodobnega pisalnega stroja. Priključili jih bodo koncem septembra, dobili pa jih bodo predvsem tajništva služb. Zaenkrat bodo Partnerji samostojni enote, v mesecu ali dveh pa jih bomo povezali še v mrežo. Za tajnice bomo organizirali konec septembra tečaje za delo s terminalnimi stroji.

V Gradisu bo torej kmalu vpeljan moderner informacijski sistem. Upamo, da bomo znali izkoristiti vse njegove prednosti in si tako olajšati delo ter ga izboljšati.

Meta Kokošinek iz službe za avtomatsko obdelavo podatkov (AOP) z računalnikom Partner.

Gradnja silosov za celjski Merx.

Kako bo z angažiranostjo v prihodnje?

Celjani so zaskrbljeni

Zaradi vse manjšega števila naložb v Celju in njegovi okolici, je zaskrbljenost v našem celjskem tozdu toliko bolj razumljiva. Zato so Celjani letos sodelovali na treh oddaljenih gradbiščih. Samostojno so zgradili nove prostore za kranjsko Zvezdo, z Jeseničani so si delili gradnjo kompasovega hotela v Ribnem pri Bledu, sodelovali pa so tudi na skupnem gradbišču v Barbarigi pri Puli.

»Ker tudi obeti za naprej niso nič boljši, bo treba tudi v bodoče z vso resnostjo in strokovnostjo prevzemati tudi manjše objekte doma in izven regije, saj bi v nasprotnem kaj lahko prišli v težave, ki bi jim botrovalo pomanjkanje dela,« je dejal Rudolf Krajnc, direktor tozda GE Celje.

Kar zadeva angažiranost, je ta bila do sedaj kar zadovoljiva, če že ne dobra, do težav pa bi lahko prišlo ob koncu leta, če seveda ne bi dobili kakšnega novega, večjega dela. Tako na primer upajo, da bo le stekla gradnja hidroelektrarne Vrhovo, kjer bo sodeloval tudi njihov tozda, in še nekaterih objektov za stalne investitorje, kot so Hmezad, Merx, rudnik v Velenju, računajo pa tudi, da se bo kaj spremenilo tudi na področju stanovanjske gradnje, ki je v

Celju v nekaj zadnjih letih v velikem upadanju.

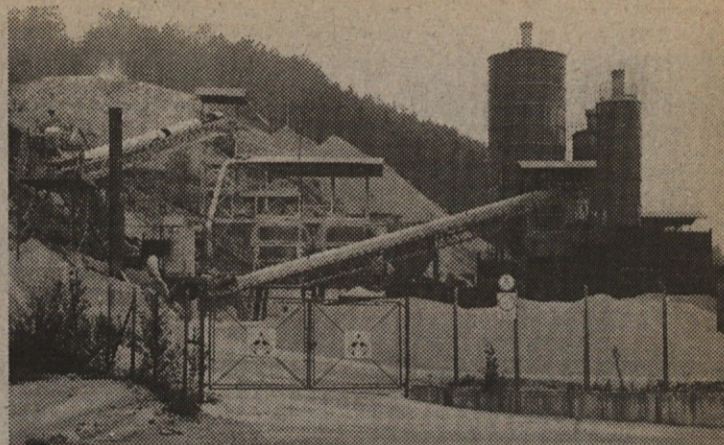
Finančni položaj tozda je zaenkrat kar dober in je v skladu z letošnjim planom. Res je, da revalorizacija dokaj močno vpliva na dohodek (ga zmanjšuje), lahko pa bi bilo še slabše, če se z investitorji ne bi dogovorili za revalorizacijo avansov.

Slabše bi bilo tudi v primeru, če v Celju ne bi imeli tako dobre priprave dela, kot jo imajo. Dobra priprava dela je na začetku res nekoliko dražja, vendar izkušnje kažejo, da se v končni fazi zelo izplača, saj omogoča večjo kakovost pri delu, lažje spremljanje in spoštovanje pogodbenih in dogovorjenih rokov, organizacija gradbišča je zato lahko bolj natančno postavljena, vse to pa daje prednost tozdu GE Celje pred drugimi.

C. P.

Stanovanjska soseska Dolgo polje v Celju se zaključuje. In kam potem?

Drobilec in betonarna v podgorskem kamnolomu.

Jubilej

10 let kamnoloma v Podgori

Pomena lastnih surovin so se v našem tozdu GE Celje bolj začeli zavdati sredi sedemdesetih let, ko so začeli iskati možnosti za ustanovitev lastnega kamnoloma, kjer bi bilo možno postaviti betonarne. Akcija je stekla, tako da je bil od Vegrada kupljen kamnolom Podgora, ki je postal Gradisova last in je prešel v Gradisovo upravljanje 1. septembra 1977. leta.

V Podgori pa so kamen kopali že precej časa nazaj, saj podatki kažejo, da so kamnolom eksploatirali že leta 1890. Po drugi svetovni vojni je Podgoro prevzelo gradbeno-obrtno podjetje Oljka iz Šmartnega ob Paki, ki se je kasneje priključilo velenjskemu Vegradu.

V kamnolomu Podgora je zaposlenih 13 delavcev in vsi delajo v dopoldanski izmeni. Proizvodnja se giblje od 55.000 do 58.000 kubikov vsega materiala, lansko leto pa je prvič dosegla rekordnih 60.870 kubikov. Letos pa so že presegli številko 40.000 kubikov.

V kamnolomu imajo poleg strojev, ki so last Strojno prometnega obrata, tudi lastni bager z razbijalnim kladivom, s katerim po miniranju razbijajo manjše skale, večje pa je treba sekundarno minirati. Minerska dela opravlja Geološki zavod. Večja, primarna miniranja, okrog 5000 kubikov, opravljajo vsaki drugi mesec, sekundarno miniranje skal pa je bolj pogosto.

Pri miniranju je za varnost dobro poskrbljeno, saj pravočasno obvestijo vse sosesde, obvezno uporabljajo tudi zvočne signale in zaprejo cesto.

Večino proizvodnje porabijo za potrebe tozda, manjšo količino pa prodajo tudi drugim odjemalcem, gre predvsem za odpadni tampon.

Kamen po miniranju drobijo najprej na primarnem in potem še na sekundarnem drobilcu, kjer dobijo različne frakcije, kamen različne debelosti. Največ proizvedejo peska, saj predstavlja 42 odstotkov vseh frakcij, pa je kljub vsemu povpraševanje po njem večje od proizvodnje.

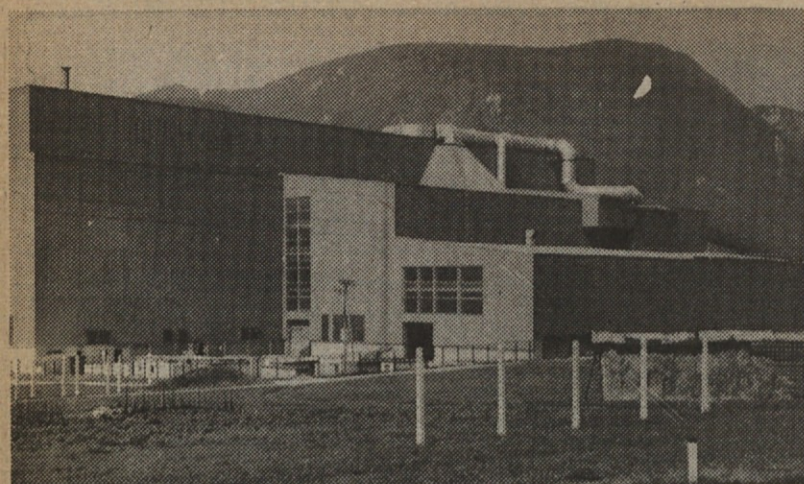
Da bi povečali proizvodnjo peska in izpopolnili tehnološki postopek, so pred kratkim kupili še en terciarni drobilec.

Opravili so tudi nekaj vrtin na širšem območju kamnoloma, s katerim je dokazano, da je pri sedanjem obsegu proizvodnje eksploatacija možna vsaj še sto let.

C. P.

V Podgori proizvedejo letno od 55.000 do 60.000 kubičnih metrov vsega materiala.

Spekter referenc ljubljanskega biroja je širok, v zadnjem času pa je izstopala jeklarna 2 na Jesenicah.

Običajno so v Biroju za projektiranje Ljubljana imeli 30 odstotkov kapacitet zasedenih s projektiranjem stanovanjske gradnje, sedaj pa je gradnje stanovanj močno upadla. Na sliki ljubljanska soseska Fužine.

Projektivni biro Ljubljana je letos za Gradis opravil le 10 odstotkov del, pred desetimi leti pa 90 odstotkov

Premalo dela za projektivo

Gradbeništvo se ni prišlo iz krize, sodijo v Projektivnem biroju v Ljubljani. Kljub temu, da ima Gradis kot celota trenutno dovolj dela, se pozna in se bo še poznala težka gospodarska kriza v Jugoslaviji pri angažiranosti gradbenih podjetij. Če je sedaj v krizi projektiva, je to znamenje, da bo prišla v težave tudi operativa. Pomoč Gradisa projektivnima birojema pa je neke vrste dolgoročna naložba, ker lahko projektantsko delo pogosto za seboj pritegne še operativno.

Takšna so najvažnejša razmišljanja delavcev v Projektivnem biroju v Ljubljani. Če je to stališče do sedaj tako uspešnega kolektiva, mu zagotovo velja prisluhniti.

Boris Vede, direktor tozda: »Občine se zapirajo vase, nas pa nimajo nikjer za »svoje«, češ, bo že »veliki« Gradis poskrbel za vas. Mi pa smo večino večjih projektov že zaključili, novih pa praktično ni – ne na Gorenjskem, ne v Celjskem območju, kjer imajo svoj Razvojni center, iz Maribora so nas izrinili.

Običajno smo imeli 30 odstotkov kapacitet zasedenih s stanovanjsko gradnjo, sedaj pa je gradnja stano-

vahj močno upadla. Tako tudi, kot vse kaže, ne bo gradenj v Hrušici, ker ni lokacij, na ta posel pa smo resno računali. Dodatno so otežili gradnjo novi, zelo neugodni stanovanjski kreditni pogoji.

Poskušamo si najti delo v Srbiji, v Beogradu, s tanovanjsko zadrugo v Pančevu sodelujemo pri postavljanju Gradisovih montažnih hiš, dobili pa smo tudi 1. nagrado za poslovni objekt Avtomontaže. Vendar sem pesimist, ker se tudi predvidene in dogovorjene gradnje odlagajo in predstavljajo na kasnejši čas. Tako je dela za naše kapacitete in znanje premalo.

Boris Vede, direktor Biroja za projektiranje Ljubljana: »V današnjih okoliščinah bi moral Gradis do obeh birojev zavzeti drugačno politiko – to velja predvsem za Inženiring...«

● V vseh teh okoliščinah bi moral Gradis do birojev zavzeti drugačno politiko – to velja predvsem za Inženiring. Mnogo premalo sodelujejo z nami in nas preslabo obveščajo o možnostih. To se vidi že iz tega, da smo do 1975. leta pridobili znotraj Gradisa 90 odstotkov del, okoli 1980. leta polovico, letos pa je padla vrednost del za Gradis pod 10 odstotkov. Ti podatki kažejo, da smo pri iskanju dela dejansko prepuščeni sami sebi in voji iznajdljivosti. Še najbolj sodelujemo z Gradbeno operativno Ljubljana.

Težave pa imamo tudi, ko se sami pogajamo za delo. Naročniki namreč pogosto menijo, da smo le podaljšek Gradisove operative, torej »vezani« in da bomo za sabo potegnili v delo Gradis. Razen tega smo

prisiljeni postavljati ekonomske cene in smo tako precej dražji od tistih projektivnih organizacij, ki so le del podjetja in ponujajo projekte za simbolično ceno.

Reference Projektivnega biroja Ljubljana so dobre, njihov spekter dela pa širok. Nekaj pomembnejših del, pri katerih so sodelovali v zadnjih petih letih: Ploščad Borisa Kraigherja v Ljubljani (konstruktivni del), Gostišče Jasna v Kranjski gori, vsi gradbeni objekti Jeklarne 2 na Jesenicah, tiskarna Gorenjskega tiska v Kranju, Distribucijski center v Poreču, Blagovno transportni center ter Kartonažna tovarna v Ljubljani, stanovanjske soseske Fužine v Ljubljani, Pobrežje v Mariboru in Dolgo polje v Celju itd.

Razen tega se udeležujejo številnih natečajev, kjer dosegajo visoka mesta, sodelujejo ali sami izvajajo raziskovalne naloge – od uporabe Gradisovih montažnih hiš, analize tlakov, izračunov seizmičnih obremenitev do smotrnosti pasivne izrabe sončne energije. Poskušajo pa prodreti tudi na zahtevna tuja tržišča.

Projektiranje je glede na ostale faze gradnje pogosto časovno zelo omejeno, tako da se tudi zaradi tega srečujejo pri svojem delu z dodatnimi težavami. Tako so večkrat investitorjeve informacije preskope ali preredke, kasni tudi lokacijska dokumentacija, ali pa finančna in investicijska vprašanja niso pravočasno rešena. Investitorji tudi spreminjajo program med fazo projektiranja, včasih pa celo med gradnjo.

Na koncu pa je Boris Vede še dodal: »Vse bi še nekako šlo, če bi le naša investicijska dejavnost malo oživela. Preživeli smo že dve takšni krizi – pomanjkanja del – pa smo za poslili naše zmogljivosti v Frankfurtu in v Münchnu, tokrat pa tega ne bomo mogli storiti, ker tudi v tujini ni takšnih potreb.«

M. M.

Sodoben obrat potiskane embalaže za Kartonažno tovarno Ljubljana je bil sprojektiran v našem ljubljanskem biroju. Gradil ga je GOL, dokončan pa bo prihodnji mesec.

Nova celostna podoba

Akcije se nadaljujejo

Med ostalimi aktivnostmi v okviru nove celostne podobe Gradisa imajo posebno mesto tudi zunanja obeležja, med katera sodijo tudi gradbiščne table.

Ne mislimo le na tista obvezna obeležja ob vstopu na gradbišče, temveč predvsem na takšna, ki ob večjih objektih vsem obiskovalcem povedo, kdo je izvajalec objekta.

Eno prvih tovrstnih obeležij smo v informativno-propagandnem oddelku pripravili za viadukt čez Dolenjsko cesto na južni obvoznici v

Ljubljani in priznati moramo, da smo že naleteli na pozitiven odmev.

Res je, da je 6 x 1 m velika tabla zmontirana nad eno najbolj prometnih poti pri nas, pa vendar bo v bodoče tudi na bolj »skritih« gradbiščih potrebno storiti nekaj več.

M. K.

Šestmetrski napis GRADIS je dobro viden z velike razdalje.

V JE Krško od prve lopate betona

Suljo Žalić

Zaposleni v gradbeništvu so običajno večni popotniki – selijo se od gradbišča do gradbišča in le redki imajo srečo, da se lahko vsak dan vračajo domov. Pri daljših gradnjah ostajajo na enem gradbišču tudi po nekaj let. V jedrski elektrarni v Krškem, kjer ima Gradis, oziroma GO Ljubljana ekipo, pa so tudi delavci, ki so tam že od začetka gradnje, to je 12 let.

Tako je tudi visoko kvalificirani zidar Suljo Žalić, ki je pri Gradisu že 28. leto, na gradbišču elektrarne praktično od vsega začetka – od prve lopate betona.

Tako se spominja začetkov gradbenih del na elektrarni: »Takrat smo morali delati tudi po cel dan, celo noč in še naslednji dopoldan. Ogromno dela je bilo, moralo pa je biti narejeno. Sedaj pa je že bolje.

Vseeno pa ne vem, če bom vzdržal vseh 40 let, da bi dočakal redno penzijo. Še kamen bi razpadel v takih pogojih – na soncu in dežju, poleti in pozimi na prostem. Vse bo odvisno od zdravja.

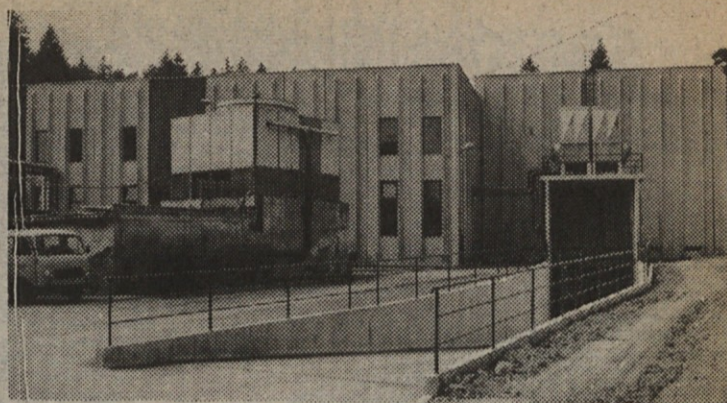
Drugače pa sem se že navadil, da sem že dvanajsto leto na enem mestu. Če že nisem doma, je vseeno, kje sem. S sodelavci pa se zelo dobro razumem, prav vsi smo kot velika družina.«

Jedrske elektrarne se ne boji: »Če je toliko ljudi tukaj, zakaj bi se jaz bal. Tudi mladi delajo v elektrarni, pa jih ni strah.«

M. M.

Suljo Žalić popravlja še zadnje »lepotne napake« v jasku dvigala v stavbi radiološke postaje v jedrski elektrarni Krško.

Etolova hladilnica s skladiščem je bila zgrajena v roku in kvalitetno.

Še en uspeh delavcev tozda GE Celje

Zgrajena Etolova hladilnica

Nekaj kilometrov iz Celja, po stari cesti proti Mariboru, se nahaja eno izmed gradbišč našega tozda GE Celje. Gre za gradbišče v tovarni ETOL – tovarni arom in eteričnih olj.

V začetku tega meseca je bilo investitorju uspešno predano skladišče gotovih izdelkov in koncentratov s hladilnico. Hladilnica s skladiščem je objekt velikosti 60 krat 50 metrov, polovica je podkletena, visok pa je 15 metrov. Del objekta je narejen v klasični izvedbi, drugi del pa je montažna konstrukcija.

Za Etolovo hladilnico s skladiščem, ki so jo začeli graditi oktobra lani, je bilo treba izkopati

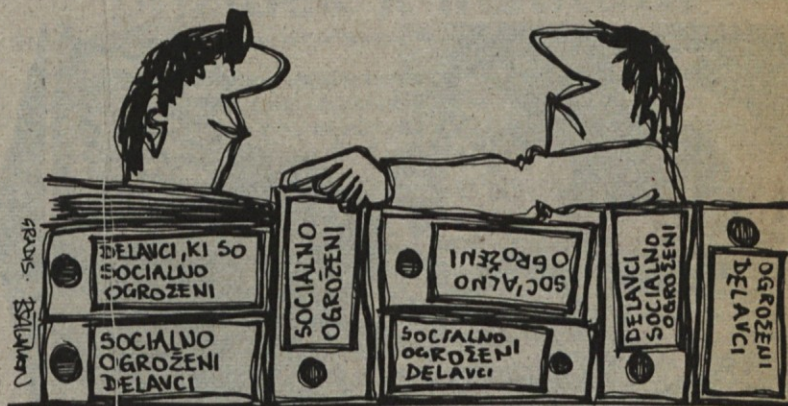
20.000 prostorskih metrov zemlje, predvsem laporja, ki je tako trd, da problemov s posedanjem ne bo. Hladilnica stoji ob že prej zgrajenih objektih Etola, in sicer na agrarno neuporabnem zemljišču.

Ker so se graditelji izkazali s kvalitetnim delom in spoštovanjem dogovorjenih rokov, so jim v Etolu zaupali tudi gradnjo laboratorija in zaklonskega.

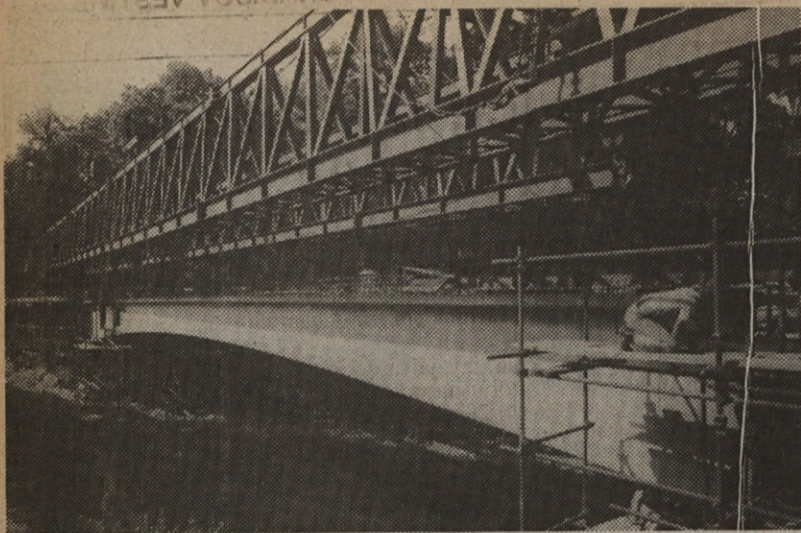
C. P.

Zaradi kvalitetnega in v roku opravljenega dela je celjski tozda pridobil še dodatna dela v Etolu.

- No, in kje imaš sezname onih drugih?
- Na tem listu so ...!

Most čez Grubarjev prekop v Ljubljani je prvi montažni ločni most pri nas.

Pohvale in TV na gradbišču

Most čez Grubarjev prekop

Že dolgo ni naša delovna organizacija izvajala toliko premostitvenih objektov hkrati kot sedaj, zato ni čudno, da jim tudi v našem glasilu posvečamo nekaj več pozornosti. Spremembe na gradbiščih so vidne skoraj vsak dan, še posebno tam, kjer se že izvajajo montaže elementov.

Medtem ko se v Ljubljani fužinski most že zaključuje, je šla v avgustovskih dneh h koncu tudi montaža na enem najbolj zahtevnih objektov, to je mostu čez Grubarjev prekop. Most ne zasluži toliko pozornosti zaradi svoje dolžine, saj je dolg le 81 metrov, temveč zaradi zahtevnosti gradnje. Dvojni S ovinek na priključkih Poljanske na Litijsko cesto, prečni zamik samega objekta ter dejstvo, da gre za prvi montažni ločni most pri nas, so tiste glavne značilnosti, ki so povzročale delavcem

Gradbene operative Ljubljana največ težav.

Poleg tega so morali delavci Nizkih gradenj, ki so montirali same nosilce, paziti tudi na bližnja drevesa, saj je utesnjenost gradbišča zahtevala, da je bilo potrebnih kar nekaj dodatnih prečnih prog, da so montažo sploh lahko izvedli. Kljub vsem težavam, pa je bila montaža objekta opravljena kar več kot dober teden pred rokom. Zato ne preseneča, da je zaslužil pozornost tudi drugih sredstev javnega obveščanja, in sicer Dnevnika, Dela, kot tudi ljubljanske televizije. Novinarji so obiskali delavce na montaži zadnjega nosilca v nedeljo, 31. avgusta in nato o tem tudi poročali.

In če povemo, da je tov. Radoš Juhart, dipl. gr. ing., glavni revident vseh projektov pri republiški skupnosti za ceste, potem so na gradbišču upravičeno ponosni tudi na takšno pohvalo.

M. K.

● Posebno mesto ima na gradbišču tudi pohvala z naslednjo vsebino:

Tov. ing. Koren!
Danes sem bil na gradbišču mostu čez Grubarjev prekop in glede na zunanji izgled del in organizacijo moram izreči vso pohvalo.

R. Juhart

Štipendijske pogodbe je za šolsko leto 1987/88 v Ljubljani podpisalo 130 učencev in njihovih staršev.

Iz strojno konstrukcijskega biroja

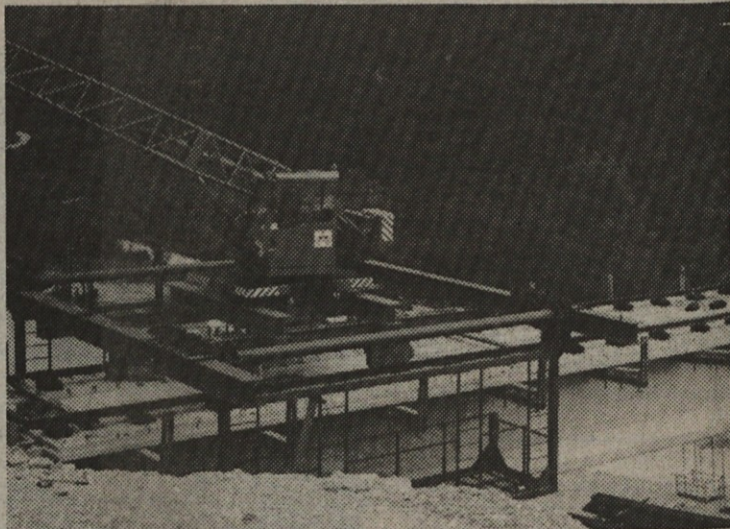
Projektiranje naprave za zabijanje malih pilotov

Delavcem Gradisovega strojno konstruktivnega biroja dela ne manjka. Predvsem projektirajo razno opremo za Gradisove tozde. Med ostalim sodelujejo pri postavljanju betonarne in separacije v Dogošah ter pri razširitvi kamnoloma Crni Kal.

Sodelovali pa so tudi pri konstruiranju opreme za montažo elementov za mostove v Višegradu in Ljubljani. Napravo za finalizacijo mostov, ko so ti še neprevozní, imenujejo po domače »lunohod«, uporabljajo pa jo pri montaži odbojnih ograj, armature in plošč.

Prav sedaj pa je v teku projekt samohodne zabijalne naprave za zabijanje malih pilotov – manjša bo od sedanje velike naprave in bolj prikladna za transport.

M. M.

»Lunohod« pri delu na mostu...

Kako pridobiti nove štipendiste?

Podpis učnih pogodb

Kam po nove kadre za prostovoljne poklice v gradbeništvu? Kako in po kakšni poti do njih? Kolikšno štipendijo ponuditi učencem osemletk, ki prislужejo našim usmerjevalcem, izobraževalcem inštruktorjem v gradbeništvu, da bi le kakšnega pridobili med naše proizvodne vrste?

Na ta in drugačna mnogoterá vprašanja smo si organizatorji izobraževanja v gradbeništvu skušali vsak po svoje in vsi skupaj v preteklem letu odgovoriti in poiskati najboljše pot v slovenske in jugoslovanske osemletke, da bi jih privabili, pritegnili in zainteresirali za naše tipične gradbene smeri.

Enako kot v drugih gradbenih delovnih organizacijah po Sloveniji, smo si tudi v Gradisu zastavili realnejše plane kadrovanja štipendistov, kot je bilo v bližnji preteklosti. Podali smo se v akcijo »iskanja novincev« že jeseni lani in spomladi letos. Obiskali smo čez 47 osnovnih šol in organizirali 7 odprtih dnevov Gradisa. Več kot 2500 učencev po osnovnih šolah je slišalo besede naših tovarišev iz Centra za izobraževanje ter naših vzgojiteljev v Ljubljani, Mariboru, Celju, Kopru, Ptuj in njeni bližnji okolici.

Predstavili smo Gradis, način in pogoje podeljevanja štipendij, tipič-

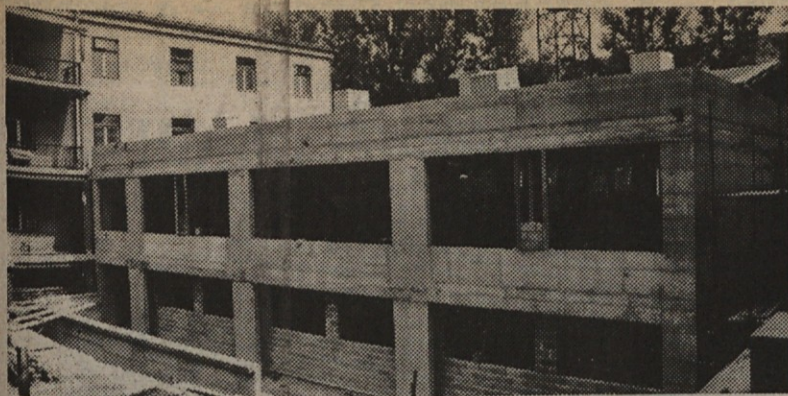
ne poklice v kovinarski, lesni in gradbeniški stroki. Žal smo na naš razpis štipendij dobili le 218 prošenj za poklice od I. do IV. stopnje. Naša komisija za podelitev štipendij je iz objektivnih razlogov zavrnila 32 prošenj. Za izbrane smeri študija zdravstveno ni bilo primernih 27 kandidatov.

Tako se je 31. avgusta 1987 zbralo 130 štipendistov in njihovih staršev v Ljubljani v DSSS, kjer so podpisali štipendijske pogodbe za šolsko leto 1987/88. Največ interesentov je bilo za bolj atraktivne poklice, tako da smo zopet ostali brez železokrivskih in tesarskih štipendistov.

Kot ilustracijo naj navedem, da sta se za ti dve usmeritvi na ljubljanskem območju javila le dva kandidata, na mariborskem pa je bila situacija malo boljša.

Za konec prosimo vse gradisovce, da nam pomagajo že sedaj animirati kandidate za prepotrebne poklice.

Ramiz Džafić

Prostorska stiska je dodatna nadloga, ne pa ovira za gradnjo potrebnih objektov.

Objekt na ključ

Center za otroško onkologijo

Delavci tozda Gradbena operativa Ljubljana so v drugi polovici maja začeli graditi prizidek k otroški kliniki na Vrazovem trgu v Ljubljani. V prizidku bo bodoči center za otroško onkologijo, povezan pa bo s krilom C obstoječega objekta, ki naj bi ga tudi obnovili.

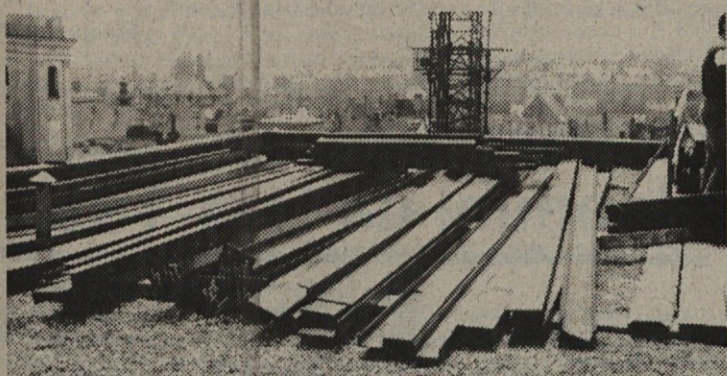
Glavni pogodbenik z Univerzitetnim kliničnim centrom je Smelt, Gradis, ki je pridobil gradbena dela, pa je do začetka tega meseca že Zgradil klet in pritličje, nad stropno ploščo pa tudi postavil strešno konstrukcijo. Objekt bo verjetno v prihodnjih letih doživel nadzidavo, trenutno pa za več nadstropij ni na voljo dovolj investicijskih sredstev.

Novi objekt oziroma bodoči trakt meri 27-krat 27,9 metra, prevzet pa je bil na ključ. Dokončan mora biti do konca letošnjega novembra, vrednost gradbenih del pa znaša okoli 270 milijonov dinarjev.

Gradnja »četrtne stranice« otroške klinike graditeljem, čeprav je zahtevna, ne povzroča težav. Glavna neprijetnost, ki jo čutijo, je zelo malo razpoložljivega prostora okrog objekta.

Ločeno od gradnje na Vrazovem trgu potekajo nedaleč proč tudi dela pri rekonstrukciji kanalizacije za Univerzitetni klinični center. Posodablja jo prav tako Gradisov ljubljanski tozd GOL.

G. B.

Ali bo streha SNG v Mariboru puščala?

Potem pa streha pušča

Kar prevečkrat se dogaja, da leti kritika na delo gradbenikov. Saj ne rečem, včasih upravičeno, velikokrat pa tudi ne. Tako je, na primer, ravna streha na novi zgradbi Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru do sedaj lepo tesnila in ni nikjer zamakala.

Pa so prišli delavci beograjske Avale in pričeli, tebi nič meni nič, poglagati, lahko bi celo zapisali, razmetavati po strehi jeklene konstrukcije za scensko tehniko. To so naredili brez pravih podlog, tako da je možno, da se je poškodobala izolacijska plast strehe. Upajmo, da se ni. Toda, če bo streha puščala, bodo krivi gradbeniki oziroma obrtniki, ki so pač »površno opravili svoje delo«.

Še sreča, da je sektorni vodja vse to lepo zavedel v gradbeno knjigo in opremil s fotografijami, toda kdo bo nosil krivdo za morebitne poškodbe? Tokrat gradbeniki ne...

Franjo Štromajer

Novice iz »totega konca«

Na novinarski konferenci so predstavniki Zavoda za izgradnjo Maribora, izvajalcev, sklada stavbnih zemljišč in odbora za izgradnjo nove avtobusne postaje v Mariboru povedali novinarjem nekaj podrobnosti o gradnji tega za Maribor pomembnega objekta.

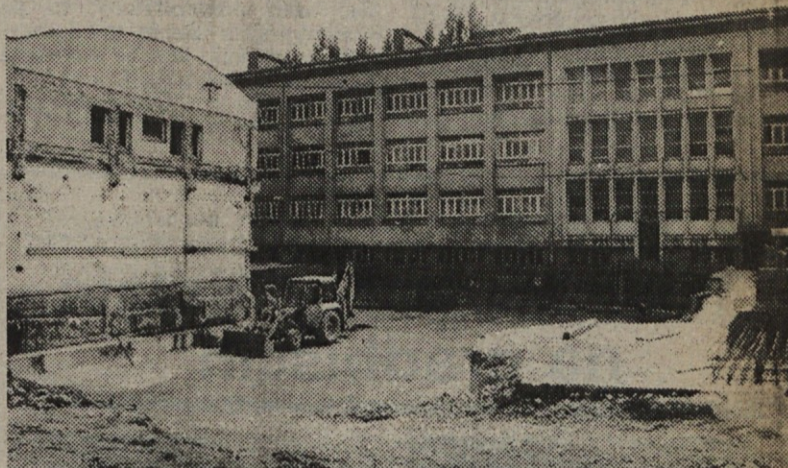
Gradnja se je že pričela, izvajalca del pa sta naša gradbena enota Maribor in Stavbar. Avtobusna postaja naj bi se gradila pospešeno, končana pa naj bi bila do 29. novembra prihodnjega leta. Vrednost naložbe je 7,48 milijard dinarjev.

...

Čeprav bo že čez kak mesec pričela obratovati v Mariboru že četrta, tokrat najsodobnejša betonarna, so se na seji delavskega sveta tozda GE Nizke gradnje Maribor odločili za postavitev svoje betonarne.

V mariborski gradbeni enoti se čudijo taki odločitvi, nizkogradnjani pa so že pripeljali v Maribor betonarno, ki je bila pred tem v Kidričevem. Zakaj vztrajajo eni in zakaj se čudijo taki odločitvi drugi, boste lahko prebrali v naslednji številki Gradisovega vestnika.

Štof

Izkop za prizidek h Kmetijskemu inštitutu Boris Kidrič v Ljubljani.

Na Hajdrihovi 19 v Ljubljani

Pripravljalna dela za prizidek k inštitutu

11. avgusta je oživilo gradbišče tozda GOL na Hajdrihovi ulici v Ljubljani. Na prostoru med pritličnim objektom FNT in obstoječo stavbo Kmetijskega inštituta Boris Kidrič so se začela pripravljala dela za bodoči prizidek, ki bo imel obliko črke »L«, meril pa naj bi 41 krat 16 ter 8 krat 17 metrov.

Prizidek k stavbi inštituta bo imel klet, pritličje in tri nadstropja. Z inštitutom Boris Kidrič bo funkcionalno povezan v štirih etažah, v pritličju pa tudi s FNT.

Pripravljalna dela so se začela s podiranjem obstoječih objektov, čiščenju je sledil izkop gradbene jame ter nasutje in komprimiranje tampona, ob tem pa je bilo potrebno sanirati tudi temelje objektov, ki obkrožajo gradbeno jamo.

V času našega obiska nam na gradbišču še niso mogli zaupati datuma dejanskega pričetka gradnje prizidka. Na gradbišču tudi še ni bilo žerjava. Teren je pripravljen, z investitorjem naj bi se dokončno pogodili te dni, v pričakovanju dovoljenja za začetek del pa si želijo, da bi jim šlo vsaj še nekaj časa na roke tudi vreme.

G. B.

42-letnica Gradisa

Za boljši jutri

Gradis (GRAdbena DRekcija Slovenije) je bil ustanovljen 4. oktobra 1945. leta, kot prvo slovensko gradbeno podjetje, pred katerega je bila postavljena težka in odgovorna naloga – obnoviti porušeno domovino in začeti s kapitalno gradnjo industrijskih objektov, kot osnovo za nadaljnji razvoj in napredek.

Gradisovci so nalogo sprejeli s polno odgovornostjo. Kljub temu, da ni bilo gradbene mehanizacije in strojev (nekaj smo je prevzeli od 1. inženirske brigade VII. korpusa NOV in POJ, ko je le-ta bila jeseni leta 1945 razformirana), je obnova dobro napredovala. Pridne roke in zavzetost pri vsakodnevem delu, odrekovanja, akcijaško delo in veliki napori vseh so vplivali na hitro obnovo in gradnjo novih objektov.

Zgradili smo Litostroj, TAM, Iskrro, Kidričevo, Luko Koper, energetske objekte, železarne Ravne, Štore in Jesenice, avtocesto Ljubljana–Zagreb, to pa je bila osnova našega nadaljnjega razvoja. Zatem so prišla na vrsto stanovanja, bolnice, šole, hoteli, telekomunikacijski centri in drugi infrastrukturni objekti. Na tisoče objektov.

Ves ta čas je Gradis nosil zastavo slovenskega in jugoslovanskega gradbeništva; uvažal je sodobno teh-

nologijo gradnje, začel s sistematičnim izobraževanjem kadrov za potrebe gradbeništva, vključil se v mednarodno delitev dela z nastopom na tujih trgih itd., a nikoli ni bila pozabljena skrb za delavca.

Gradis je prvi začel graditi sodobne samske domove, zgrajeni so bili štirje počitniški domovi, delavcem je bilo omogočeno športno-rekreativno udejstvovanje, velika in posebna skrb pa je bila in je še danes namenjena socialno-zdravstvenemu varstvu zaposlenih, družbenopolitičnem delovanju in obveščanju.

Vsem delavcem Gradisa čestitam ob njihovem prazniku, dnevu Gradisa – 4. oktobru, z željo, da bi tudi v prihodnje nadaljevali svetle tradicije naših predhodnikov, to pa bomo dosegli z vestnim in odgovornim delom, kajti le-to je osnova za napredek, za boljši jutri.

Urednik

Počitek po napornem delu.

Iz Gradisovega albuma

Gradbeniki so od nekdaj radi pili pivo

Na posnetke, pa tudi na ljudi pri Gradisu izpred mnogo let kar prevečkrat pozabljamo. Tokrat objavljamo že malce porumenelo fotografijo posneto nekje na gradbišču po napornem delu.

Gradbeniki so si že takrat radi gasili žejo s pivom, sicer pa, kdo si ga ne bi privoščil po celodnevem težkem delu. Nekaj delavcev smo sicer prepoznali, ne pa vseh. Zato prosimo vse tiste, ki bi se prepoznali ali pa prepoznajo še koga drugega, da se nam oglasi.

Da ne bi vsi gradisovci razmišljali, naj povemo, da je posnetek nastal nekje v okolici Maribora, na njej pa naj bi bili delavci mariborske gradbene enote.

Pišite nam tudi kdaj, in seveda kje, je nastal posnetek.

Franjo Štromajer

Bilo ie pred leti

Tudi ženske so delale na gradbiščih

● Od Milana Moderniča smo dobili staro fotografijo, posneto pri zaključku del na nekem stanovanjskem bloku. Po posnetku sodeč je od takrat preteklo že mnogo let, fotografija je nastala nekje v Mariboru, saj je med delavci tudi pet žensk. Takrat je bilo to povsem običajno, danes pa pri gradbenih delih ne najdemo več ženske delovne sile.

Zanimivo bi bilo zvedeti kaj več o posnetku oziroma o času, v katerem je nastal. Pišite in sporočite nam.

F. Štromajer

Iz zgodovine Gradisa

Spomini na leto 1950

Leta 1950 se je odprl nov gradbeni sektor tedanjega Gradisovega gradilišča Ljubljana na Brdu pri Kranju. Za vodjo tega sektorja je direkcija določila Lojzeta Turela, za nabavo in skladišče tovarisa Oslaja, mene pa za splošne potrebe sektorja.

Z nami je na Brdu delala tudi skupina iz Mestne vrtnarije Ljubljanske, ki jo je vodil sedaj že pokojni tovaris Lap. Urejali so parke in po potrebi presajali drevesa. Ker so pri težjih opravilih uporabljali tudi Gradisovo delovno silo, smo kar lepo sodelovali.

Kot zanimivost naj povem, da je imel tovaris Lap svojega vrtnarskega pomočnika, ki ni bil nihče drug kot pred kratkim umrli slovenski gledališki in filmski igralec Dare Ulaga. Takrat je bil star okrog 20 let, je pa prišel na Brdo iz Kmetijske šole v Mariboru. Na Brdu si je nabiral delovnih izkušenj, ki so potrebne za

vrtnarskega pomočnika.

Bil je bister, urejen, vesel in živahen fant. Pri delu smo kar precej sodelovali, enkrat me je za kratek čas celo nadomeščal, ko bi jaz moral biti dežuren, pa sem moral na vlak, ki bi ga sicer zamudil.

Tudi jedli smo skupaj v menzi. Ker so dela na Brdu trajala tja v leto 1952, se je Dare Ulaga takrat vpisal na igralsko akademijo in je bil že leta 1959 sprejet v Mestno gledališče v Ljubljani.

Zelo mi je žal, da je umrl. Imel sem ga vseskozi v lepem spominu.

Rafael Bajec

Za čistejšo okolje

V Ilirski Bistrici zabili 256 kolov

V Sloveniji že vrsto let poteka akcija za izgradnjo čistilnih naprav, da bi tako našim zanamcem pustili vsaj sprejemljivo bivalno okolje.

Industrializacija proizvodnje je bila v povojnem obdobju v takem razmahu, da je bilo onesnaževanje našega okolja vidno na vseh področjih. Še danes smo lahko pričeto tovrstnim katastrofom, tako da je zares že skrajni čas, da tudi v Sloveniji podvzamemo vse ukrepe za izboljšanje oz. preprečevanje takšnega stanja.

Tu gre v prvi vrsti za onesnaževalce naših voda, ki jih je vse več. Med večjimi je tudi Tovarna organskih kislin iz Ilirske Bistrice, ki je v reko Reko občasno spuščala tudi odplake, ki so imele daljnosežne posledice za floro in favno tega kraja.

Kot kaže pa bo še letos konec tovrstnih težav, saj so začeli graditi novo čistilno napravo. Ker je lokacija le-te na slabo nosilnih tleh, nedaleč od tovarne, je bilo potrebno najprej zabiti kar 256 kolov za pravo temeljne plošče objekta.

In tu so prišle investitorju prav Gradisove izkušnje, saj so bili zabiti vsi koli v nekaj dneh. Tudi skromna ekipa delavcev tozda GE Koper je dala pomen našemu sloganu – izkušnje, strokovnost, kakovost – kar je enota razvojne službe dopolnila s kontrolo in meritvami opravljene dela.

Objekt čistilne naprave, katerega se veselijo tako krajani kot tudi delavci TOK-a, pa gradijo delavci Primorja.

M. K.

Zahvale

Ob boleči in prerani izgubi mojega moža Franca Plesca se najiskreneje zahvaljujem vsem, ki ste mi v najtežjih trenutkih stali ob strani in mi pomagali, mi izrazili osebno in pisna sožalja ter mu poklonili cvetje in ga tako številno pospremili na njegovi prerani zadnji poti.

Žalujoča žena Antonija Plesec

Ob boleči in prerani izgubi očeta Franca Plesca se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz tozda Gradbene operativa Ljubljana, Biroja za projektiranje Ljubljana, Delovne skupnosti skupnih služb in vsem ostalim delavcem Gradisa za sočustvovanje, izrečena sožalja in za številno podarjeno cvetje.

Žalujoči hčerki
Helena Plesec in Zlatka Lovišček

Ob boleči izgubi moje sestre Marije Vranješević se iskreno in od srca zahvaljujem za izrečeno sožalje in denarno pomoč Kovinskim obratom Ljubljana, Inženiringu, Centralnemu laboratoriju, Gradbeni operativi Ljubljana in delavcem Maximarketa, ki delajo v naši menzi.

Mato Vranješević

Humoreska

Disciplinska komisija in izgubljeni boni

Če odkrito priznam, mi je bilo obeh kar malo žal, ljubezniva in prijazna sta bila in sta še, kljub vsemu, kar se je zadnje čase zgodilo. Vendar pa – red mora biti, služba je služba, kam bi pa prišli, če bi vsi tako ...

Nekateri se sicer smejejo, suvajo s komolci in v šali trdijo, da se zaradi takih stvari svet ne bo podrł, da – nasprotno – prav zaradi takih stvari še stoji ... In druge neumnosti.

Meni pa ni lahko, tovariši! Mesto predsednika disciplinske komisije je odgovorna in težka naloga in postavi človeka, ki ga zaseda, v težak položaj. Vzemimo, na primer, le primer Toneta in Tončke.

Nič ne rečem, dobra delavca sta, čeprav sta oba še zelo mlada, saj je njej šele kakih devetnajst let, njemu pa nekaj več, pred slabim letom je prišel od vojakov. Tudi to ni nič hudega in nenavadnega, da se imata rada, celo lepo je to, mlada sta. Vendar pa, ni prav, kar sta storila, ni prav, kar sta počela!

Sploh pa je kar dolgo trajalo, da smo jima prišli na sled, bila sta zelo previdna in zvita. Dobro sta se znala skrivati. Ali nič ni tako skrito, da ne bi postalo očito in še tako zviti lisjak se nazadnje ujame!

Nekega dne, bilo je ravno med odmorom za malico, je po jedilnici završalo. Novica je šla od mize do mize, smeh se je širil tako nezadržno, da ga je bilo nemogoče ustaviti. To je bilo veselje za opravljalce in zavistneže!

Poklicali so me k direktorju, tam je bil že kadrovski in Janez, mojster in neposredni vodja skupine, v kateri sta delala Tone in Tončka. Skladiščnik Polde je poročal: »Šel sem čisto v zadnji del skladišča, ki ga le redko uporabljamo. Za nekimi starimi omarami sem zaslišal nenavadne šume. Potiho in previdno sem se približal in vse bolj jasno mi je bilo, kaj slišim. Za omaro sta dva očitno nekaj počela, saj veste kaj. Pokukal sem skozi špranjo in ju videl, Toneta in Tončko, ravno sredi najbolj veselega dela ... Potem sem se spomnil, da sta že nekaj časa izginjala in to vedno v času malice.«

»Disciplinska,« je odločil direktor.

Sklical sem disciplinsko komisijo in poklical grešnika. Nič nista tajila, vse sta priznala.

»Zakaj sta to počela. Imata kakšno pojasnilo?« sem jima skušal pomagati.

»Spogledala sta se. Zelo jima je bilo nerodno.

»Rada se imava,« je dejala ona.

»In še nekaj,« je dodal on. »Bone za topli obrok sva izgubila pa sva morala čas za malico nekoliko izpolniti.«

No, povejte mi, kaj naj v takem primeru stori disciplinska komisija?

E. J.

Jesen je najlepši čas za planinarjenje

Ljubiteljem hoje in planin

Planinsko društvo Gradis ima v svojem programu izletov za letošnjo jesen številne zanimive ture in vrhove. Celoleten program obsega 30 izletov, od katerih so planinci opravili že 22. Žal, da je odpadel izlet v Visoke Tatre, ki bi moral biti po programu od 16. do 22. avgusta.

Septembra in oktobra se lahko udeležite naslednjih izletov:

Datum	Smer izleta	Cilj
19. september	Predel-Mangart-Predel	Mangart, 2678 m
26. september	Krnica-Kriški podi-Škrlatica-Vrata	Škrlatica, 2738 m
3. oktober	Medvodje-Dolga njiva-Košut. Turk-Medvodje	Košut. Turk, 2133 m
17. oktober	Stegovnik-Planina Javornik-Kališče-Preddvor	Stegovnik, 1692 m

Vse informacije dobite pri Ivu Komarju (DSSS), telefon 441-422 ali pri Rajku Kogeu in Tonetu Jasenovcu (oba Inženiring), telefon 448-241.

Pridite tudi vi med planince, dobro se boste počutili.

C. P.

Franc Plesec

25. avgusta smo se za vedno poslovili od sodelavca, prijatelja in tovariša Franca Plesca.

Franc Plesec je kot mlad fant že zgodaj odšel iz rodne Ljubnega v zgornjesavinjski dolini v svet, da bi uresničil svoje želje po znanju in boljšem življenju. Po končani poklicni šoli elektro smeri in praksi v celjskem EMU je kot 19-leten prišel v Ljubljano in se jeseni 1951. leta zaposlil v tedanjih Centralnih obratih Gradisa kot električar.

Kot prizadeven delavec je z veliko vnemo poprijel za vsako delo, ki ga je bilo potrebno opraviti v tistih, ki ga je težkih časih. Ni poznal besede »ne morem« ali »ne znam«. Delo je opravljal vestno in izredno natančno, saj njegov poklic ni poznal površnosti.

Zaradi njegovih dobrih lastnosti, delovnih uspehov in stalne želje po novem znanju je že po štirih letih dela odšel na specializacijo na Primorsko, v Dekane.

Tudi po vrnitvi v Ljubljano 1959. leta je ostal zvest Gradisu. Z leti se je kalil v nepogrešljivega strokovnjaka, bil pa je tudi dober učitelj in je vsakomur, ki je prišel delat v elektro oddelek, nesebično prenašal svoje bogato znanje in delovne izkušnje.

Kot vesten in natančen pri delu je prevzel zelo zahteven »Wacker« servis, ki je pod njegovim vodstvom zrastle v uspešen in kvaliteten samostojen oddelek in ki je pripomogel k slovesu Gradisa ne samo v Jugoslaviji, temveč tudi izven naših meja. To je bila v veliki meri zasluga Franca Plesca.

Bil je dober in pošten delavec, pri tem pa je ostal vedno izredno skro-

men. Bil je tiste vrste človek, ki si ga lahko vsak kolektiv samo želi, kajti značaja, ki ga je nosil v sebi, ni bilo mogoče spremeniti.

Imel je še mnogo načrtov, ki jih žal, ni mogel uresničiti. Ni mu bilo, dano, da bi dočkal upokojitev, se posvetil svojim domačim ter odložil breme zahtevnega dela. Kruta usoda je posegla v njegovo življenje in ga iztrgala iz naših vrst prav v dnevu, ko je praznoval 55. rojstni dan.

Franco Plesec je celo svoje življenje posvetil Gradisu, ki mu je bil kar drugi dom. Čeprav ga nihče ne bo mogel nadomestiti, se bomo potrudili, da bomo nadaljevali njegovo delo tako, kot ga je začrtal – vestno, natančno in odgovorno.

Sodelavci tozda Kovinski obrati
Ljubljana

ABRAHAMI!

*Prišel je pote Abraham,
te popeljal v svoj hram.
Ne skrbi, če je mimo pol stoletja,
pri nas si deležen večnega poletja.
Zato na vaše zdravje Abrahami,
pridemo še mi za vami.*

Septembra imamo v Gradisu kar 18 Abrahamov, delavcev, ki so se rodili pred petdesetimi leti. Ob jubileju želimo Abrahamom vse najboljše, še na mnoga zdrava leta in prijetno praznovanje!

- Ajiz Bečič – Gradbena operativa Ljubljana
- Franc Predikaka – GE Maribor
- Ante Petrovič – GE Ravne na Koroškem
- Edvard Tratnik – Kovinski obrati Maribor
- Dragomir Gospavič – Gradbena operativa Ljubljana
- Karel Buček – GE Ravne na Koroškem
- Vujadin Mišković – Gradbena operativa Ljubljana
- Pavao Pavič – GE Nizke gradnje Maribor
- Ivan Božek – Gradbena operativa Ljubljana
- Nedo Nedić – Obrat gradbenih polizdelkov Ljubljana
- Mirko Jarc – Kovinski obrati Maribor
- Hasan Tabaković – Gradbena operativa Ljubljana
- Alfred Škregulj – GE Maribor
- Mijo Tomašić – Gradbena operativa Ljubljana
- Ana Majnardi – Biro za projektiranje Ljubljana
- Ivan Kralj – Gradbena operativa Ljubljana
- Mato Barukčić – GE Celje
- Štefan Kramar – GE Maribor

M. F.

Zahvale

Dnevi in tedni minevajo, pa se šele sedaj počasi in boleče zavedamo, da našega ljubega atka, Boltežarja Hvastije, dipl. inž., ni več...

Radi bi se zahvalili vsem njegovim nekdanjim sodelavcem in prijateljem iz Gradisa, še posebej iz tozda GE Nizke gradnje Maribor, za vso pomoč, tolažilne besede, darovano cvetje in izrečena sožalja ob zadnjem slovesu.

Hvala tudi tov. Andreju Ježu za ganljiv poslovlilni govor.

Ati v naših srcih še živi...

Družina Hvastija

Ob nenadomestljivi izgubi mojega najmlajšega sina Radovana Kovačiča se najiskrenejše zahvaljujem kolektivu GIP Gradis tozda Strojno prometni obrat za izraze sožalja, darovano cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njegovi prerani zadnji poti.

Enako se zahvaljujem vsem, ki so mi v času njegove borbe za življenje stali ob strani, me bodrili in vlivali upanje.

Vsem še enkrat hvala!

Mami Marija

Ob smrti moje drage mame se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz DSSS – Računovodsko instruktorna služba in OO ZS za izrečeno sožalje in darovano cvetje.

Še posebno se zahvaljujem tistim, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti.

Marija Grgič

V spomin

Franc Štuhec

Pred slabimi štirimi leti je Franc Štuhec odšel v pokoj. Tiho in skromno, kakor je živel in delal vsa ta leta pri Gradisu. Prijatelji in sodelavci so mu zaželeli še veliko zdravih let, žal pa je življenje hotelo drugače.

Pred sedeminštiridesetimi leti se je pričelo njegovo življenje v okolju, ki je znalo ceniti pravo, pošteno delo. Mladost pa ni mogla mimo takratnih družbenih razmer, ki so ga pahnili v kolesja vojne vihre. Toda že leta 1949 najdemo Frančka kot zidarja med gradisovci.

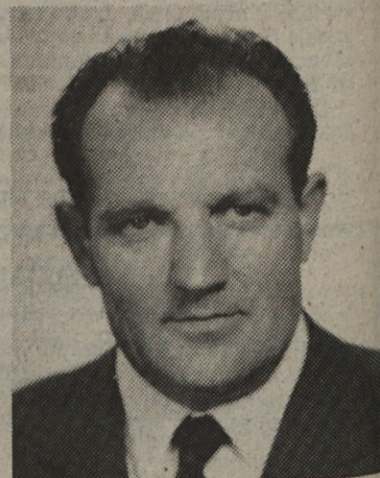
Želja po znanju je bila močnejša in tako je ob delu končal gradbeno delovodsko šolo v Mariboru in Ljubljani. In prav tu se začela njegova pot pravega gradbenika, ki je užival spoštovanje v krogih gradbeništva.

Ob odhodu v pokoj je zaupal svojim sodelavcem, da je vodil natančen seznam objektov, ki jih je gradil, pa tudi najpomembnejše dogodke med gradnjo.

Delal je praktično povsod, kjer je delal tozda GE Maribor. V Kidričevem, v Mariboru na izgradnji restavracije Center, Kina gledališče, na Univerzitetni knjižnici, Domu počitniških organizacij, Dravskih elektrarnah, Modni hiši in Emoni, v Tovarni dušika Ruše in nazadnje na izgradnji Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru.

Takšen, kot je bil do sebe, je bil tudi do svojih sodelavcev – strog, a pošten. Ni razlikoval objektov po pomembnosti, ampak je vedno delal, da bi želel iti mimo »svojih« objektov z mirno vestjo.

Za svoje delo je prejel Gradisovo

nagrado v letu 1981, poleg tega pa še več družbenih priznanj. Z Gradisom je živel tudi, ko se je upokojil. Bil je steber Gradisovega pododbora upokojencev v Mariboru. Za njim je ostala praznina, a spoznanje, da je veliko storil za Gradis, nas obdaja z zahvalnostjo.

Težko je v teh trenutkih dojeti resnico, da ga ni več med nami. Poskušali bomo posnemati njegovo delo in se držati pregovora znamenitega arhitekta Jožeta Plečnika, ki je dejal: »Minljiv si, le tvoja dela so tvoj spomin!«

Sodelavci iz tozda
GE Maribor

Posnetek za spomin mariborskih upokojencev na slovenjegraškem letališču.

Posebno doživetje za vse

Izlet upokojencev iz mariborskih tozdov Gradisa

Tako kot vsako leto, smo se tudi letos upokojenci Gradisovega društva upokojencev, pododbor Maribor, odločili za organizacijo izleta. Taka srečanja so za nas upokojence vedno posebno doživetje, saj je to prilika za obujanje spominov na čase, ko smo aktivno delali in se trudili za lepši jutri nas in naših potomcev.

Ob lepem vremenu smo se zjutraj zbrali pred mariborskim kolodvorom. Bilo nas je 140, tako da smo napolnili tri avtobuse.

Pot nas je vodila skozi prelepo Dravsko dolino do Dravograda, od tam pa smo krenili proti Slovenj Gradcu, kjer smo si med drugim ogledali muzej NOB. Prvi počitek je bil na slovenjegraškem letališču.

Posebno navdušilo nas je naše prelepo Titovo Velenje s svojim znanim jezerom. Od tam smo se prek Šoštanja,

kjer smo si ogledali termoelektrarno, peljali v zdravilišče Topolšico. V lepo urejenih termah smo se sprostili ob sprehodih, kopanju in drugi zabavi, kakor si je pač kdo zaželel.

Vse prehitro je minil čas, vse premalo smo spregovorili o vsem, kar nas je včasih vezalo po službeni dolžnosti. Ob sedmih zvečer smo se razšli z željo in z upanjem, da se bomo prihodnje leto zopet sestali v tako lepem številu.

Lepa hvala vsem, ki so kakorkoli pripomogli pri organizaciji našega srečanja.

Ob tej priliki bi še dodal, da naj upokojenci v Mariboru izrazijo že vnaprej svoje želje za naslednji izlet in javijo svoje predloge.

Slavko Kermel

Katrc

za vse

*Oh Katrc, Katrc,
francosko dekle,
odkar si pri nas,
si dekla za vse.*

*Gori, doli, naokoli,
te vozijo po mili volji,
na gradbišča in v hoste,
če le imajo »prave« goste.*

*Bencin smrdi, motor brni,
vse leti na vse strani,
je tebi vroče, je meni vroče,
bo Gradisu plačat' to mogoče?*

*Od pivnice pa do bifeja,
voznike tvoje matra žeja,
dokler te rja ne požre,
nihče se ne usmili te.*

*Res smiliš se mi ti na moč,
saj si dežurna tud' ponoč',
dokler vseh pivnic ne zapro,
počitka zate pač ne bo.*

*Dag pa nič na boljšem ni,
podobno njemu se godi,
če pa vaju ni,
Rent-a-car trpi.*

*Zato edini vajini so upi,
da Dinos vaju še odkupi,
potem pa pridejo vozila nova,
da vse lahko začne se znova.*

»BX«

Gradisovo ime v mladinski teniški svetovni eliti

Uspešen nastop Iztoka Božiča

Dobra igra Iztoka Božiča (Teniški klub Gradis-Branik) na Borotra kupu proti Madžarom pred časom v Mariboru, je bila povod za poziv zveznega kapetana Tomislava Liszta za sodelovanje na turnirjih v avstrijskem Beljaku ter madžarskem mestu Nyiregyha.

Oba turnirja štejeta za svetovno jakostno lestvico mladincev do 18 let. Čeprav Iztok Božič še ni napolnil 16 let, je na teh turnirjih dosegel dobre rezultate in osvojil svoje prve točke in s tem uvrstitev na svetovno jakostno lestvico. Poleg Božiča je na obeh turnirjih sodeloval tudi Jugoslovčan Ognjen Pavlovič. V Beljaku sta morala oba igrati kvalifikacije, kajti na glavnem turnirju je bilo prostora samo za 32 najboljših igralcev iz 12 držav. Božič je slavil nad Avstrijcem Geppelem (6/0, 2/6, 6/4) ter Hauserjem (6/2, 6/1). Pavlovič pa je premagal Bodizsa (7/5, 6/2) ter Rannerja (6/1, 6/1), oba Avstrija.

V nadaljevanju je Pavlovič izgubil proti Bolgaru Ivanu Velevu, Božič pa je naletel na razpoloženega domačina Jevschenaka in šele po dolgotrajnem boju klonil z rezultatom (4/6, 7/5, 3/6).

Na turnirju v madžarskem mestu Nyergihaza je 8 držav za-

stopalo kar 64 tekmovalcev. V tako hudi konkurenci sta se Jugoslovana dobro uvrstila, saj je Božič izgubil šele v tretjem kolu proti razpoloženemu osemnajstletnemu Madžaru Nagyu (3/6, 3/6), Pavlovič pa je izgubil v četrtfinalu prav tako proti Madžaru Noszalyu (4/6, 6/7).

Božiča čaka sedaj turnir v Larnaki na Cipru, kjer bo imel ponovno možnost osvojiti točke za svetovno jakostno lestvico. Turnir bo od 14. do 20. septembra, nato pa gre na turnejo po Skandinaviji, kjer se bo udeležil dveh velikih mednarodnih turnirjev. Seveda je vse to še vprašljivo, kajti sedaj še nima zagotovljenih finančnih sredstev.

Zagotovo pa pojde v začetku decembra na Švedsko, kamor ga je povabil trener švedske reprezentance, kjer bo treniral skupaj z mladimi švedskimi reprezentanti. Tam naj bi ostal ves mesec, udeležil pa se bo tudi zaključnega turnirja.

Tradicionalna nogometna tekma

Poročeni : Neporočeni 8:3

V lepem in sončnem vremenu sta se na tradicionalni nogometni tekmi srečali ekipi Poročenih in Neporočenih iz tozda Kovinski obrati Maribor. Srečanje je bilo na stadionu Železničarja v športnem parku na Taboru.

Vzdušje pred samim srečanjem je bilo nekoliko naelektreno, saj so Neporočeni ponovno obljubljali presenečenje, to je zmago kot pred dvema letoma, ko so zmagali po izvajanju 11-metrovk. Poročeni so bili bolj tiho in zatrjevali le, da bodo vse, kar znajo in zmorejo, pokazali na igrišču.

Že začetek srečanja je pokazal, kdo je gospodar na igrišču, saj so Poročeni imeli prvo priložnost že v drugi minuti, prvi gol pa so dosegli v šesti. Vratar Neporočenih je imel veliko dela, a kljub vsemu je bil nemočen pred napadalci Poročenih (Štehec, Križanič, Topolovec in Vranič), tako da je bil izid prvega polčasa 6:1, ker so Neporočeni dosegli svoj edini gol iz 11-metrovke.

V drugem polčasu, kot da so se Poročeni zadovoljili z doseženim rezultatom. Igrali so lagodno in nezainteresirano, tako da je bil izid samo v drugem polčasu 2:2, v skupnem seštevku pa 8:3. Sodnik Marjan Lušicky, nekdanji gradisovec, je svoje delo dobro opravil, tako da delegat srečanja Alojz Hraščanec ni imel bistvenih pripomb na sojenje.

Po srečanju je lep kovinski pokal (športniki so ga izdelali sami) zmagovalcem predal tehnični pomočnik direktorja Ludvik Černivec. Prevzel

ga je kapetan Poročenih Anton Višner.

Gledalci, zbralo se jih je nekaj manj kot sto, so bili s prikazanim nogometom zadovoljni, nogometaši pa so se po srečanju zbrali v bližnjem domu upokojencev.

Selektor Poročenih Veniger je po srečanju izjavil, da je bila tekma borbena, dinamična in zelo fer ter da so Poročeni igrali tako, kot so se pred srečanjem dogovorili, kar jim je tudi prineslo uspeh.

Selektor Neporočenih Ferlinc je bil razočaran nad igro svojega moštva, saj so fantje igrali slabo, neborbeno in nepovezano, presenečen pa je bil nad Poročenimi, ki so igrali lahkotno in kombinirano. Priznal je tudi, da bi izid lahko bil še ugodnejši za Poročene.

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah: Poročeni – Krničnik, Herrega, Šenveter, Humeč, Viraj, Perkovič, Topolovec, Križanič, Višner, Vranič, Friš, Petrič, Štehec, Vogrin, Kozjak in Centrih; Neporočeni – Pleteršek, Meznarič, Vidovič, Škrget, Kovačević, Nešič, Veniger, Kontrec, Arklinič, Novak, Šraj, Milec, Posel, Polanec, Dornik, Tretjak in Pukšič.

Branko Vranič

Josip Humeč

Počitek po prijetnem sprehodu v okolici Ditrichovega.

S češkim narodom imamo veliko skupnega

Gradisovci v ČSSR

Da se da na dopustu združiti prijetno s koristnim, je bilo ponovno dokazano na počitnikovanju naših delavcev v ČSSR, ki so bili gostje gradbenega podjetja Bytostav iz Ostrave, s katerim ima Gradis počitniško izmenjavo že več kot 20 let. Delavci iz Bytostava so letovali v našem počitniškem domu v Biogradu, gradisovci pa smo poleg Prage videli še veliko lepih in zanimivih krajev v ČSSR.

Vožnja čez mejni prehod Šentilj in Avstrijo je bila udobna, tako da smo kar hitro prišli v zibelko slovanske kulture – Prago, kjer smo ostali šest dni. Ta čas smo izkoristili za ogled kulturno-zgodovinskih znamenitosti v njeni ožji in širši okolici, to pa zato, ker najožje središče Prage renovirajo. Dela bodo zaključena prihodnje leto, ko bodo v ČSSR praznovali 70-letnico ustanovitve republike.

Bilo je veliko za videti, in sicer Karlove Vary, Marianske Lazni, čudovito ohranjene in opremljene gradove Hluboko, Konopište, Karlstein, Hračane, Višegrad s svojo pravljično zgodovino itd.

Uživali smo v vožnji z metrojem, ki mu domačini popularno pravijo »deci metro«, ker je njegova dolžina le 27 kilometrov. Obiskali smo tudi znameniti variete Praga, mojstrska dela našega rojaka Jožeta Plečnika, žalostne ostanke vasi Lidice, kjer se je okupator kruto maščeval nad nedolžnim prebivalstvom.

Dva dopoldneva pa smo izkoristili za nakupe in smo imeli še kar prijeten občutek, da je dinar na Češkem še cenjen in nekaj vreden.

V drugem delu počitnikovanja smo se odpravili v severo-vzhodni del dežele. Najprej smo se ustavili v mestecu Opočno, v katerem kraljuje prekrasen istoimenovani renesančni

dvorec, kjer je naše delavce pričakala dobrodošlica z fanfarami in glasbo v renesančnem stilu. Bogastvu, katerega skriva ta dvorec, se nismo mogli načuditi in je prava paša za oči.

Pot nas je nato vodila v počitniški dom Bytostava v Detrichov. V tem športno-rekreacijskem središču nam je bilo omogočeno plavanje v zaprtem bazenu, uporabljali smo lahko savno in maserske usluge. Precej prostega časa smo izkoristili za prijetne sprehode po bližnji okolici, najbolj prizadevni pa so zapravili še zadnje krone za nakupe v bližnjem mestu Jeseniku.

Vsi smo si bili edini, da so se naši gostitelji res potrudili, da bi nam Češka ostala v najlepšem spominu. Ugotovili smo, da nas ne povezuje samo slovanska kri, ampak tudi prijateljstvo med obema podjetjema in narodom.

Škoda, da je pri nas premajhno zanimanje za letovanje v ČSSR. Morda je vzrok v premajhni propagandi?

Večini gradisovcev, ki smo bili na počitnicah v ČSSR v času od 16. do 27. avgusta, je ob slovesu z gostitelji prikapljala solza iz oči. To je bil še en dokaz več, da imamo s Češkim narodom veliko skupnega, vendar nas ločuje razdalja med državama.

Janez Dolar

Po napornih ogledih Prage se je bilo prijetno nasloniti na Karlov most. V ozadju so Hradčani.

Pred novim državnim prvenstvom v kegljanju

Novice iz KK Gradis

Kegljači Gradisa so že začeli s pripravami za kegljaško sezono 1987/88. Letos je prvič organizirana enotna I. zvezna liga. Doslej so klubi nastopali le v republiških ligah, potem pa so najboljši nastopili na dveh turnirjih, tako da smo dobili ekipnega prvaka države. Nov tekmovalni sistem bo najverjetneje vplival na dvig kvalitete in popularnosti kegljaškega športa pri nas.

Juvarčič se je vrnil

Albin Juvarčič je le eno sezono nastopal za zagrebško Grmošico, sedaj pa je ponovno v nekdanji sredini, saj se je vrnil v KK Gradis. Iz JLA je prišel tudi Matjaž Hočevnar, tako da bo moštvo Gradisa nastopalo v enotni prvi zvezni ligi precej okrepljeno. Bojan Marinček se še ni odločil, ali bo nastopal tudi letos, ali pa bo zaključil svojo športno kariero.

Ekipa KK Gradis

Prvo moško ekipo KK Gradis naj bi v prvi zvezni ligi sestavili izmed naslednjih igralcev: Darko Bizjak, Boris Urbanc, Matjaž Hočevnar, Dušan Ivačič, Ivo Vidakovič, Dore Zdešar, Vinko Janša, Mojmir Bortek, Robert Blaga, Albin Juvarčič, Boris Benedik in Slavko Zorman.

Trener moštva je Franc Belcijan, tehnični vojda pa Peter Curk. Vodja drugega moštva je Miha Fortuna.

Cilji ekip v letošnjem letu

Na seji IO kegljaškega kluba Gradis so bili sprejeti cilji za tekmovalno sezono 1987/88, in sicer:

- osvojitve prvega in drugega mesta v zvezni ligi,
- osvojitve jugoslovanskega kegljaškega pokala,
- drugo mesto na mednarodnem tekmovanju (Evropa pokal ali Donav pokal),
- doseganje čim boljših rezultatov na republiškem in zveznem tekmovanju parov in posameznikov,
- uvrstitev čim več kegljačev Gradisa v republiško in državno reprezentanco.

Premije in nagrade

Na seji IO so potrdili tudi nove višine premij oziroma nagrad za dosežene uspehe. Za zmago na tekmi I. zvezne lige na domačem kegljišču dobi vsak igralec 10.000 din, za zmago v gosteh pa 20.000 din. Za osvojen republiško prvenstvo posameznikov znaša nagrada 50.000 din, za naslov državnega prvaka med posamezniki pa 120.000 din.

Na republiškem prvenstvu parov naj bi zmagoviti par dobil 50.000 din in na zveznem prvenstvu 120.000 din. Za osvojitve državnega ekipnega prvenstva je predvidena nagrada za ekipo v višini 400.000 din, za osvojitve jugoslovanskega pokala pa polovica tega zneska.

Vkolikor bi moštvo Gradisa osvojilo evropski pokal, bi nagrada znašala milijon dinarjev za ekipo, za osvojen drugo mesto pa pol te vsote. Za zmago v donavskem pokalu bi moštvo dobilo 600.000 din, za drugo mesto pa pol manj.

Posebne nagrade

Igralec, ki doseže rekord kegljišča na republiškem ali višjem tekmovanju, dobi 20.000 din, za podrtih tisoč kegljev na kegljišču Gradisa pa 100.000 din.

Spominski turnir

Tudi letos bo KK Gradis ob obletnici smrti staroste KK Gradis Antona Martinška organiziral spominski turnir – **Martinškov memorial** – na katerem se bodo pomerili najboljši posamezniki iz večine slovenskih kegljaških klubov.

C. P.

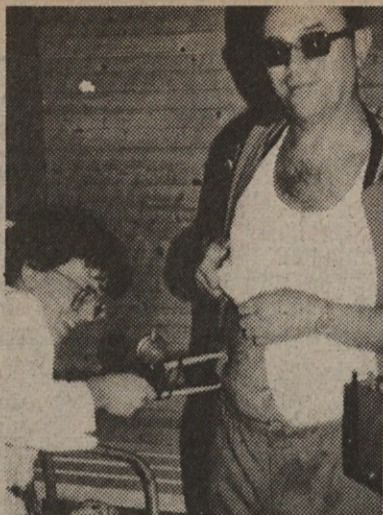
Zahvali

Ob boleči izgubi očeta Feliksa Zadravca se v imenu mame ter bratov in sester z družinami zahvaljujem sodelavcem in sindikatu Kovinskih obratov Ljubljana za izrečeno sožalje in venec.

Florijan Zadravec

On nepričakovani smrti mojega dragega moža Ivana KOLCA se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ga pospremili k zadnjemu počitku, izkazali pozornost s cvetjem, meni pa lajšali težke ure z izrazi sožalja. Lepa hvala tudi govorniku za poudarjene besede.

Slavka Kolac

Zdravniški pregledi se začnejo z merjenjem višine in tehtanjem ...

... sledi merjenje količine mastnega tkiva (tega je največkrat preveč) ...

... ugotavljanje gibčnosti in elastičnosti hrbtenice ...

... in merjenje pljučne kapacitete s spirometrom.

Nadaljevanje uspešne akcije

Preventivno-rekreativni oddihi v Čateških Toplicah

V Gradisu že nekaj let uspešno vodimo dokaj množično akcijo pošiljanja delavcev na preventivno-rekreativne oddihe in v manjšem številu tudi na terapevtska zdravljenja v zdravilišča. Spomladi gredo delavci v Zeleno laguno pri Poreču, jeseni pa v Čateške Toplice. Letno se teh oddihov udeleži čez sto delavcev.

Prva jesenska skupina, štela je 26 delavcev, je bila v Čateških Toplicah od 7. do 17. septembra, druga, nekoliko manj številna, pa bo odšla oktobra.

Takoj po prihodu v Čateške Toplice opravijo vsi delavci zdravniške preglede (teste fizične pripravljenosti), na osnovi katerih ekipa zdravnikov določi vaje in intenziteto vadbe.

Rekreanti so razvrščeni v tri skupine, vsaka skupina pa ima svoj program vadbe, ki je strokovno vodena. V četrti skupini so vsi tisti z odvečnimi kilogrami.

Dopoldanske vaje trajajo tri ure, popoldanske pa dve. Rekreantom je na voljo zunanji in notranji bazen s toplo vodo (35 stopinj), trim kabinet, kegljišče, savna, poleg tega pa tečejo, kolesarijo, hodijo na daljše

sprehode in telovadijo, seveda v skladu s programom vadbe.

Desetdnevni program aktivnega, medicinsko programiranega pre-

ventivno rekreativnega oddiha v Čateških Toplicah stane 210.000 dinarjev za vsakega delavca.

C. P.

17. oktobra bo družinski pohod

Pridite na Pohorje

Prihodnje leto bomo proslavili 30-letnico našega počitniškega doma na Pohorju. Kot pripravo na ta jubilej bo 18. oktobra letos organiziran Gradisov družinski trimski pohod na Pohorje.

Start bo na spodnji postaji vzpenjače od devete ure naprej, cilj pa do 13. ure pri Gradisovem domu na Pohorju (1001 meter). Startnina znaša 1000 dinarjev za odrasle in 500 dinarjev za otroke.

Vsi udeleženci trimskega pohoda, ki bodo do 13. ure prišli do počitniškega doma, prejmejo srbski fižol s kranjsko klobaso. Popoldan bodo pri domu organizirane nagradne igre s srečelovom.

Podrobnejša pojasnila dobite pri svojih predsednikih sindikata.

Pa na svidenje na Pohorju, 17. oktobra!

C. P.

EKG je za vse obvezen.

Petminutna testna vaja (Astrandov test) poganjanja ergometra – kolesa pod obremenitvijo, ki jo določijo na osnovi EKG posnetka – vmes pa vsako minuto merijo srčni utrip.

Skupina gradisovcev, ki je bila septembra na preventivno-rekreativnem oddihu v Čateških Toplicah.

NAGRADNA KRIŽANKA

				SESTAVIL: RUDI JURASEK	SLAVNI BRAZILSKI NOGOMETAS	SOVJETSKI NOGOMETAS BLONIN	MESTO V ITALIJI	NAŠE MESTO OB JADRANU	MOSKO IME	BINE NERODA	KORALNI OTOK	RISBA: ROMAN PEKLAJ				
				PISMENI DOGOVOR								EGIPČAN. SVETI PTIC				
				SESTAVNI DELI												
				VLADIMIR KLIC JELKA SVETINA						VELETOK V SIBIRIJI						
	PRISTAN NA POLJ- SKEM	PRIPADN. CRNOGOR. VLADARSKE DRUŽINE MATEMATIK									KRAJ NA GORENJ- SKEM			TAJSKA REKA	OKRAJSKA ZA SOVJ. LETALO	ZVOK
GORENJSKI CASOPIS					SENČNA STRAN	PREDLOG STAROSTA		SVETOVNO PRVENSTVO PREBIVAL. HVARA			PRIP. SEMITOV MESTO V BELGIJI					
TONSKI NACIN				FRANC. TENISAC STOLPI MOSEJE				16. in 13. CRKA MESTO V KAZAHSTANU			KRAJ PRI BLEDU					
PISATELJ LOIS							SUHA RECNA STRUGA				RAZLIČNI CRKI OLGA REMS			DUSIK SOGLASNI- KA		
VEST							STARINO- SLOVEC									AVTOM. OZNAKA SPANIJE
POSUŠENA RIBA							REKA V AMERIKI UŽIVANJE PIJACE									
KAFKA FRANZ			ANTON NOVAK ARABSKI KNEZ			RAZLIČNE ZIVALI ISTE VRSTE					SOLAR GORAZD DEL NAR. MOŠE			TUJE 2. IME		M. IME
	CEDEN	VEK NAPLACILA				VEZNIK KOMUNALNA ENERGETIKA LJUBLJANA			POKRAJ. V ANGOLI	ANITA OGULIN SVETOVNA ORGANIZAC.			RIMSKA 2 ITALIJA			
JUŽNO AMERIŠKE ZIVALI				KUTINA RDECI KRIZ			IGRALNA KARTA	IGRA, PODOBNA KUGLJAJ- NJU								
POKRAJINA V ETIOPIJI								MEČKA SOBA						DRUŽABNA IGRA AVTOM.OZ- NAKA ZA München		
GRSKI DRŽAVNIK								1				ZUPAN POD FRANCOZI				

GRADISOV VESTNIK

GRADISOV VESTNIK je glasilo delovne organizacije
GIP GRADIS

Izdaja ga Odbor za informacije: Srečko Friš — predsednik, člani:
Ludvik Rudolf, Martin Golnar, Zoran Debelak, Sonja Vršič in Milan
Marčič — tajnik.

Glavni, odgovorni in tehnični urednik: Cveto Pavlin
Člani uredniškega odbora: Aleksander Bojanič, Vinko Damjan,
Ivanka Golob, Polona Kejžar, Ludvik Rudolf, Tatjana Savinšek in
Franjo Štromajer.

Tisk: Tiskarna Ljudska pravica Ljubljana

Naklada: 9.100 izvodov

Naslov uredništva: GIP GRADIS, Gradisov vestnik, Šmartinska
134 a, 61000 Ljubljana.

Telefon: (061) 441-422 int. 232 in 220

Rešitve in nagrajenci nagradne križanke

7. septembra smo izžrebali iz pravih rešitev pet nagrajencev poletne nagrad-
ne križanke avgustovske številke Gradisovega vestnika.

Velika večina bralcev je rešila križanko brez težav, za ostale pa objavljamo še
pravilno rešitev:

LABORATORIJ, ARHITEKTURA, HLOD, RA, PAN, OPIJ, LIANA, JM,
ČEVAPČIČI, AO, RIVAL, KE, HRVAT, ČEV, RK, TJAŠA, COLA, RP,
AERO, LP, LE, AKRIL, KURS, NAIROBI, POČITNIŠKI DOM, ANKA-
RAN, IT, LA, GAMA, ADIJO, OR, N, BIOKOVO.

Nagrajenci pa so:

1. nagrada 1500 din - Ljubo Šešerko, KO Maribor
2. nagrada 1200 din - Tatjana Lukman, LIO Škofja Loka
3. nagrada 1000 din - Danilo Švehla, Gosposvetska 37, Maribor
4. nagrada 800 din - Darja Pezdinik, GO Ljubljana
5. nagrada 500 din - Štefan Šafarič, KO Ljubljana

Rešitve septembrske nagradne križanke pošljite do 7. oktobra na naslov: GIP
Gradis, Uredništvo Gradisovega vestnika, Šmartinska 134 a, 61000 Ljubljana, s
pripisom - za nagradno križanko.

Prav sedaj pa je v teku projektiranje v okviru dveh razvojnih nalog,
in sicer nove samohodne naprave za zabijanje malih pilotov ter teren-
ske mešalne enote.